

Yalanları Aydınlatmak, Hakikate Ulaşmak: Sovyetler Birliği Eski Lideri Mihail Gorbaçov'un Ölümü Üzerine

30 Ağustos'ta Sovyetler Birliği'nin son lideri ve çözülmesine başkanlık eden kişi Mihail Gorbaçov öldü. Sovyetler Birliği (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği veya SSCB) 70 yılı aşkın bir süre varlığını sürdürmüştü. Sovyetler Birliği, Rusya'da başlayan ve o zamanki Rus imparatorluğunda yayılan bir devrim ve beş yıllık iç savaşın ardından kurulmuştu. Sovyetler Birliği dünyanın ilk sosyalist devletiydi. İçeriden ve dışarıdan düşmanlar tarafından kuşatılan Sovyetler Birliği, 1950'lerin ortalarından itibaren "revizyonist" bir güç haline döndü. Yani halen sosyalist olduğunu iddia eden fakat gerçekte "sosyalist" bir kabuk içinde bir tür kapitalist egemenlik tesis etmiş olan bir iktidardır. Kısacası, devletin ismini veya bazı yönetim biçimlerini değiştirmediler, ancak ekonomiye hükmeden ve her şeyin şartlarını belirleyen şey, "genişle ya da öl" şeklindeki kapitalist kar komutasıydı.

Gorbaçov, 1985'te, Sovyetler Birliği ve ABD arasındaki topyekün ve medeniyeti bitirebilecek bir nükleer savaşın çok yakın olduğu bir zamanda iktidara gelen bir reformistti. Gorbaçov, Sovyetler'in böyle bir savaşta galip gelmesinin hiçbir yolunu görmedi ve Sovyetler Birliği'ni güçlendirme adı altında bir dizi reform yaptı. SSCB'yi güçlendirmeye öncülük etmeye çalışırken, aynı zamanda savaş tehdidini savuşturmak için ABD ile silah anlaşmaları da yaptı. Ancak Gorbaçov'un reformları, Sovyetler Birliği içinde Gorbaçov'a karşı bir askeri darbe girişimine, ardından Sovyet yönetici sınıfı içindeki açık bir kapitalist hizip tarafından bu darbenin yenilgisine ve nihayetinde Sovyet devletinin mutlak çöküşüne ve nihayetinde Gorbaçov'un kendi siyasi çöküşüne yol açan bir

süreci ortaya çıkardı.

Geçen hafta boyunca, yorumcular ve önemli burjuva şahsiyetleri Gorbaçov'a dair çeşitli özetler aktardılar. Bütün bunlarda, Gorbaçov'un yükselişi ve düşüşünün önemli unsurları ya çarpıtıldı ya örtbas edildi ve/veya açıkça yalan söylendi. Rus Devrimi'ne birden fazla kez önderlik eden büyük komünist Lenin, yalandan bir paragrafı çözümlemek için 10 sayfa hakikatin gerekli olduğunu belirtmişti. Ve burada da geçerli olan şey budur.

Bir Numaralı Yalan: "Rusya'daki 1917 Devrimi ve Sovyetler Birliği'nin kuruluşu oradaki halklar için korkunç bir felaketti."

Sovyetler Birliği dünyanın ilk sosyalist devletiydi ve gerçekten eşi görülmemiş bir muhalefete karşı yaklaşık 40 yıl direnebildi. O zamanlar, daha önce hiç görülmemiş harikalar başardılar. Bütün bir halk, sömürünün, bilgisizliğin ve cehaletin boyunduruğundan, ayrıca kadınlara ve azınlık uluslara yönelik baskıdan kurtulmak için seferber edildi.

Sovyetler Birliği, önce Birinci Dünya Savaşı ve ardından dört yıllık iç savaşın harap ettiği bir ülkede dünyanın ilk sosyalist ekonomisini ve proleter iktidar organlarını kurdu. Milyonlarca insan telef olmuştu. Fakat gerçekten de yeni ve harika bir şey ortaya çıktı: Sömürü ve baskıyı ortadan kaldırmaya yönelik ilk adımları atmaya yönelmiş bir devlet gücü!

Bu yeni güç, kadınlara ve azınlık milliyetlerine yönelik baskıyı kökünden sökmeye çalıştı ve kitlelere radikal toplumsal dönüşümler yapılmasına önderlik etmelerini sağlayan radikal yasalar çıkardı. Okuryazarlığı on milyonlara ulaştırmak için halka ilham verdi, devrimi kırsal kesimlere ve kentsel gecekondu bölgelerine götürdü. İnsanların ihtiyaçlarını karşılamaya ve dünya devrimini desteklemeye dayalı yeni bir sosyalist ekonomi geliştirmeye başladı. Ve tüm

bunları, kapitalist-emperyalist güçlerin ve devrimin devirdiği kişilerin sürekli saldırı ve tehditleri karşısında yaptı.

Kuşatma halindeki egemen emperyalist dünya buna pek sıcak bakmadı. En başından itibaren 14 emperyalist işgalci, sosyalizmi devirmek için başarısız ama kanlı bir girişimde beş yıllık bir iç savaş yürüttüler ve Rus gerici güçlerinin yanında yer alarak askeri olarak müdahale ettiler. Ardından emperyalistler Sovyetler Birliği'ni tecrit ettiler ve yıllarca tehdit ederken büyük ölçüde onu aç bırakmaya çalıştılar. Bu amansız karşı saldırı İkinci Dünya Savaşı'nda doruğa ulaştı. 1941'de Nazi Almanyası Sovyetler Birliği'ni işgal etti. Alman ordusunun ana güçleriyle karşı karşıya kalan Sovyetler Birliği, 26 milyondan fazla insanı kaybetti ve devrimin ilk 20 yılında inşa ettikleri hemen hemen her şey muazzam şekilde yıkıma uğradı. Her şeye rağmen kazandılar ve Nazileri yenmede başrol oynadılar.

Sovyet liderliği bu dönemde muazzam baskılara karşıydı. Devrimin kilit önderi -V.I. Lenin- iktidarın ele geçirilmesinden birkaç yıl sonra ölmüştü. Lenin, komünizm biliminde, devrim biliminde muazzam bir çığır açmıştı. Ondan sonra gelenler -özellikle de önderlikte Lenin'in yerini alan Joseph Stalin- halen sosyalizm için savaşmaya devam ettiler, ancak neyle karşı karşıya olduklarını anlamak için kullandıkları düşünme yöntemlerinde ve savaşmak için seçtikleri araçlarda önemli eksiklikler vardı.

Bu durum, özellikle de Sovyetlerin Alman saldırısı olasılığıyla karşı karşıya olduğu II. Dünya Savaşı'ndan önceki yıllarda böyleydi. Bir yandan sosyalist devletin güçlü ve amansız bir düşmana karşı her yönüyle savunulması için hazırlanmak, öte yandan sosyalizm için gerekli olan diğer kritik görevlerle ilgili -örneğin toplumun (insanların düşüncesi ve farklı insan grupları arasındaki ilişkiler dahil) devrimci bir yönde daha fazla dönüşümü ve diğer ülkelerdeki devrimleri desteklemenin hayati ihtiyacı gibi- çelişkiyi nasıl doğru ele alacaklarını bulmaları gerekiyordu. Bu ve diğer

çelişkilere karşın, gerçekliği anlamak için kullandıkları yöntemdeki eksiklikler, olayları ele alma konusunda ciddi ve hatta ağır hatalara yol açtı.

Tüm bunlara girmek bu makalenin kapsamı dışındadır, ancak Sovyetler Birliği'nin başarılarının ve eksikliklerinin daha eksiksiz bir açıklaması ve bundan çıkarılacak gerçek dersler için önemli çalışmalar şunları içerir: *Sahte Komünizm Öldü, Yaşasın Gerçek Komünizm!* – Bob Avakian (BA) ve Raymond Lotta ile yapılan [“Bildığınızı Düşündüğünüz Şeyi Bilmiyorsunuz: Komünist Devrim ve Kurtuluşa Giden Gerçek Yol: Tarihi ve Geleceğimiz”](#) röportajı, spesifik olarak Stalin'e daha fazla girmek için -kendisinin neyle karşı karşıya olduğu, ne yaptığı, bundan ne gibi dersler çıkarılması gerektiği üzerine- BA'nın *The Michael Slate Show*'daki röportajına bakınız, *“Komünizm, Önderlik, Stalin ve Sosyalist Toplum Deneyimi Üzerine”*

İki Numaralı Yalan: 1950'lerden 1991'e kadar ABD'ye Karşı Karşıya Çıkan Sovyetler Birliği Sosyalist Bir Ülkeydi

Aslında Gorbaçov'un iktidara gelmesinden çok önce, Sovyetler Birliği ABD ile rekabet içinde olan ve onunla doğrudan yarışan kapitalist-emperyalist bir imparatorluğa dönüşmüştü.

Kısmen dışarıdan gelen muazzam baskı ve kısmen bununla uğraşırken yapılan hatalar nedeniyle, sosyalizm 2. Dünya Savaşı ile son derece zayıflamıştı. Fakat aynı zamanda, faşizmi yenmedeki rolü nedeniyle Sovyetler Birliği'nin prestiji ve etkisi yeni doruklara yükselmişti. Revizyonistler -yani Marksist olduğunu iddia edenler, fakat onun kalbini “revize edenler”- giderek nüfuz kazandılar.

Stalin'in ölümüyle birlikte revizyonist bir klik iktidara geldi. Sosyalizmin bazı simgelerini sürdürdüler: Örneğin fabrikaların ve doğal kaynakların devlet mülkiyeti, sosyalist ismi ve komünist partinin siyasi liderliği gibi. Ancak ekonomiyi en fazla kâr biriktirebilecek kapitalist bir temele

oturtmak için harekete geçtiler ve devlet ve parti yapılarını buna hizmet etmeye yönelttiler. Uluslararası açıdan bu durum, emperyalist bir temelde dünya egemenliği için ABD'ye meydan okumakta ifadesini buldu. Bu revizyonistler, dünya çapında devrimi desteklemek yerine, emperyalist dünyayla barış içinde bir arada yaşamayı teşvik ettiler. Kârı esas olarak toplumdaki ekonomik planlama ve mübadelenin kontrolüne koydular. Sosyalizmin kapitalist ülkelerde "barışçıl bir geçiş" yoluyla -yani devrim yoluyla şiddetli baskı organlarını yenmeden ve parçalamadan da- kurulabileceği fikrini desteklediler. Üçüncü Dünya ülkeleri ile eşitsiz ve baskıcı ticari ve ekonomik ilişkiler ağı kurdular. (1)

Sovyetler Birliği'nin, 2. Dünya Savaşı'nda faşizmi yenme konusundaki itibarının yanı sıra, hem Sovyetler Birliği'nin kendi içinde hem de dünyanın her yerinde ezilen ulusların ve ezilen halkların kurtuluşunu desteklediğine dair bir itibarı vardı. Yeni Sovyet yöneticileri bu itibarı, ezilenler ve aydınlar arasında sosyalist-emperyalist -yani sözde sosyalist ama fiilen ve özde emperyalist- bir güç olma yolunda kullandılar. 1960'ların ortalarında, Sovyetler Birliği, insanların yaygın olarak bildiği ve "Soğuk Savaş" olarak adlandırdığı şeyde, rakip etki alanları ve Güney Afrika'dan Güney Asya'ya kadar Üçüncü Dünya'da devam eden vekalet çatışmaları ve "sıcak savaşlar" ile nüfuz ve hakimiyet için dünya çapında emperyalist ABD ile rekabet yürüttü. 1970'lerin ortalarından sonuna kadar, bu giderek daha da yoğunlaştı ve iki süper güç arasında olası (ve potansiyel olarak felaketle sonuçlanacak) bir dünya savaşı olasılığı dünya siyasetinde itici bir faktör haline geldi.

Daha güçlü konumda olan ABD ile mücadele etmeye çalışan Sovyetler, giderek daha fazla kısıtlılıklarla karşı karşıya kaldı. Askeri harcamaların ABD'ye kıyasla ekonomilerine getirdiği baskıda ve benzeri görülmemiş bir "barış zamanı" militarizasyonu programına giren ABD ile fiilen eşleşebilme yeteneklerinde bu durumu yaşadılar. Bu yaşananlar Gorbaçov'un

gelişinin temelini atmıştı.

Üç Numaralı Yalan: Sovyetler Birliği'nin Gorbaçov'un "Reformları" Nedeniyle Çözülmesi, Sosyalist Devlet İktidarının Muhalefete ve Farklı Görüşlere İzin Verilirse Var Olamayacağını Gösteriyor

Aslında gösterdiğimiz gibi, Gorbaçov göreve geldiğinde Sovyetler Birliği emperyalist bir güce halihazırda "dönüşmüş" durumdaydı. Benzeri güçler gibi, kapitalist "genişle ya da öl" tarafından yönlendiriliyordu. Çok daha üstün bir güç olan ABD ile kapıştılar ve keskinleşen emperyalist rekabette, eğer dünya savaşına girilirse Sovyetler Birliği'nin askeri olarak galip gelmesi için çaresiz bir umutla büyük ekonomik ve siyasi reformlar başlattılar. Bunu yaparken sistem istikrarsız hale geldi ve Sovyetler Birliği'nde büyük bir değişim ve karışıklık yaşandı.

Gorbaçov, revizyonist sistem için çok önemli bir zamanda iktidara geldi. Çok daha güçlü bir emperyalist rakip olan ABD ile rekabet sürecinde ekonomik çöküş nedeniyle halkının artan hoşnutsuzluğu ve moralinin bozulmasıyla karşı karşıya kaldılar. Bunun da ötesinde Afganistan'da ABD tarafından silahlandırılan İslami köktendinciler karşısında yıkıcı bir askeri ve siyasi yenilgi yaşadılar ve imparatorluk olarak "aşırı genişlediler". Üçüncü Dünya'daki diğer jeopolitik gelişmeleri karşılık gelecek bir ekonomik güce dönüştürmekte zorlandılar.

Bu arada, ABD onları zayıf bir ekonomik temel üzerinde askeri harcamalarda rekabete zorladı: Örneğin sermaye yatırımının yüzde 60'ı yakıt ve hammadde üretimine, yüzde 20'si de orduya gidiyordu. Yalnızca yüzde 20'lik bir dilim tüketim mallarına tahsis edilmişti. Bu durum sıradan halk açısından çok büyük zorluklar anlamına geliyordu.

Gorbaçov bununla başa çıkmak için büyük girişimler başlattı. Perestroyka veya yeniden yapılanma uygulaması, Sovyet

ekonomisinin işleyişinde sermaye birikiminin önündeki bazı engellerle başa çıkmayı amaçlayan bir “reform” programıydı. Glasnost veya açıklık politikası ise, egemen sınıfın meşruiyetini ve Sovyetler Birliği’nde uygulanan demokrasi yapılarını güçlendirmek amacıyla daha fazla muhalefet ve inisiyatife izin vererek yönetim mekanizmalarını canlandırmayı amaçladı. Gorbaçov, revizyonist devletin ve partinin ekonomideki temel konumunu ve Sovyet “devlet kapitalizmi” sisteminin genel meşruiyetini sarsmadan bu ekonomik reformları gerçekleştirebileceğini düşündü. Ancak bu ekonomik reformlar giderek başarısız oldu ve durum öyle bir hale geldi ki, 1980’lerin sonunda Sovyet yöneticileri herhangi bir kazanma umuduyla savaşa giremediler. Bu arada, perestroyka’nın (yeniden yapılanmanın) başarısızlığı aslında ekonomik gerilemeyi ve siyasi düzensizliği hızlandırdı.

Merkezkaç kuvvetleri her şeyi birbirinden ayırıyordu. Bölgesel liderler, Sovyetler Birliği içinde giderek daha fazla avantaj için savaşımaya başlamışlardı. Polonya ve ABD’nin yükselişiyle birlikte Doğu Bloku ülkeleri üzerindeki Sovyet etkisi çökmeye başladı. Solidarnosc hareketi desteklendi, ardından Berlin Duvarı’nın yıkılması ve sonrasında diğer ulusal cumhuriyetlerin dağılması vb. gündeme geldi. Bu yaşananlar işleri belli bir duruma getirdi. Orduda yerleşik yönetici sınıfın bir bölümü, perestroyka ve glasnost politikalarını sona erdirmek amacıyla Gorbaçov’u tutuklayarak devirmeye çalıştılar. Boris Yeltsin başkanlığındaki bir başka grup ise, eski düzen için savaşanlara karşı harekete geçti. Bunu sosyalizm iddiasını tamamen ortadan kaldırmak ve bunun yerine Rusya’yı tam ve açık bir kapitalist temele oturtmak amacıyla yaptılar. Yeltsin galip geldi ve Gorbaçov’u önce önemsiz kılarak ve sonrasında onu kamusal hayattan emekli ettiren bir süreç yaşandı.

Sovyetler Birliği’nin dağılmasının hemen ardından ve Çin’in kapitalist yöntemlere ve ahlaka her zamankinden daha açık bir şekilde dönmesiyle birlikte kitlelerin bastırılmasıyla,

dünyanın dört bir yanındaki burjuva şahsiyetleri “komünizmin ölümünü” haykırdılar. Bütün bu burjuva kutlamasının ortasında Bob Avakian, *“Sahte Komünizm Öldü, Yaşasın Gerçek Komünizm!”* kitabıyla belirleyici bir müdahalede bulundu. Bu kitap burjuvaziye meydan okumaktadır ve komünizmin gerçek deneyimine ve çıkarılacak gerçek derslere derinlemesine girmektedir. BA, o zamandan beri tüm bunlarda daha da ileri gitti, ancak bu kitap dikkate değer bir belge olarak durmaktadır. Özellikle burjuva yorumcularının komünizmin sıkıcı ve donuk bir toplum olduğu şeklindeki hem o dönemler hem de şimdiki iddiaları karşısında bu kitapta BA’nın şu sözleri öne çıkmaktadır:

“Komünizmden -yani insanın hayal gücüne ve yaratıcılığına, çok farklı bir dünya vizyonuna ve böylesi bir dünya yaratmada kitlelerin inisiyatifine çok daha fazla yer veren- daha canlandırıcı bir şey yoktur. Sovyetler Birliği yöneticilerinin insanlara bu ideali aşılayamamaları onların kusurudur. Ancak bunun da ötesinde, komünizmin ilkelerini terk edip onlara ihanet ederek aslında eski düzenin bir başka uygulayıcı grubu haline geldiklerinin de bir yansımasıdır.”

Mevcut saldırının bir parçası olarak, Gorbaçov’un yaşamı ve ölümü üzerine yorumcuların çoğu, bu deneyimin, görüş ve muhalefet çeşitliliğinin sosyalizmle bağdaşmadığını gösterdiğini iddia ediyor. Aslında, Bob Avakian’ın tamamen komünist bir dünyaya geçmeyi içeren çelişkileri özetlemesinin bir parçası olarak, sosyalist toplumun çelişkilerinin kaynakları ve dinamikleri ve bunlarla başa çıkma yolları hakkında çok daha bilimsel bir anlayış geliştirmiştir. Bu durum, BA’nın komünizmi çok daha bilimsel bir temele oturttuğu ve insan özgürleşmesi için yepyeni bir çerçeve geliştirdiği çok daha büyük bir sürecin parçasıdır. Sosyalist toplum için geçerli olduğu gibi, onlarca yıl süren bu süreç, Bob Avakian’ın kaleme aldığı *Kuzey Amerika’da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa*’da damıtılmış ve yoğunlaştırılmıştır. Bu anayasada yer alan muhalefet, çeşitlilik ve çok çeşitli demokratik biçimlere ilişkin hükümler, birer vitrin

dekorasyonu veya “eklenti” değildir. Bunlar sömüren ve sömürülen, ezen ve ezilen ve insanlar arasındaki tüm düşmanca toplumsal bölünmelerin ötesinde bir komünist dünya vizyonuna geçmek için esastır.

BA, Ocak 2021 tarihli Yeni Yıl Bildirisi olan [“Yeni Bir Yıl, Tüm İnsanlığın Kurtuluşu İçin Kökten Yeni Bir Dünyaya Yönelik Acil İhtiyaç”](#) içinde şöyle ifade etmektedir:

“Başka hiçbir yerde, fiilen herhangi bir hükümetin kurucu veya rehber belgesinde bu Anayasa’da somutlaştırılmış şekliyle, sadece korunmaları değil muhalefet etme, entelektüel ve kültürel mayalanma hakkı üzerine bir şey var mı? Sağlam bir çekirdekle, eğitim sistemi aracılığıyla ve bir bütün olarak toplumda insanların hakikat nereye götürürse götürsün, eleştirel düşünme ve bilimsel keşif ruhu ile hakikati takip etmelerini sağlayacak bir yaklaşımla ve bu şekilde dünyayı sürekli olarak öğrenecekleri, onu insanlığın temel çıkarlarına uygun olarak değiştirmeye daha iyi katkıda bulunabilecekleri, tüm sömürünün ortadan kaldırılacağı ve buna karşılık gelen toplumsal ilişkiler ve siyasal kurumların dönüştürüleceği, tüm baskı ve sömürüyü ortadan kaldırmak amacıyla ekonominin sosyalist dönüşümü için bir temele sahipler mi? Tüm bunlar, halkın temel ihtiyaçlarını karşılamak için birlikte çalışmaya ve mücadele etmeye olanak tanıyacak -toplumu temel bir şekilde dönüştürmek ve dünya çapında devrimci mücadeleyi desteklemeye yardım edecek- ve ilham kaynağı olacak muazzam üretken insan gücünün zincirini çözecek ve ortaya çıkaracaktır. Her türlü sömürü ve baskıdan arınmış komünist bir dünya nihai hedefini hedeflerken, aynı zamanda kapitalizm-emperyalizm sistemi altında çözümü imkansız olan çevresel ve ekolojik krize hitap ederek anlamlı ve kapsamlı bir şekilde bu meselenin üstesinden gelinecektir.”

Son Bir İroni: Bahsetmedikleri Bir Şey

Gorbaçov’u özetlerken, burjuvazinin politikacıları ve alimleri, bağlı oldukları egemen sınıf kesiminin çıkarlarını

teşvik edecek şekilde “Demokrasiye karşı otokrasiye”, “yayılmacılığa karşı barış ve işbirliği arayışı” da dahil olmak üzere başka şeylerden de bahsediyorlar. Durumun günümüz ABD’si ile son derece alakalı bir yönü var. Bob Avakian, bugünün Amerika Birleşik Devletleri’nde olası bir devrimci durumun ortaya çıkması hakkında yazarken, geniş bir tarihsel deneyim yelpazesinden önemli dersler çıkardı ve buna Sovyetler Birliği’nin Gorbaçov dönemindeki deneyimi de buna dahildir. [“Felaket Bir Şey Ya da Gerçekten Özgürleştirici Bir Şey: Derin Kriz, Derinleşen Bölünmeler, Yaklaşan İç Savaş Olasılığı – Ve Acilen İhtiyaç Duyulan Devrim”](#) içinde BA şöyle belirtiyor:

“Öğrenilecek bazı önemli tarihsel deneyimler var. Bu sistemin güçlü bir şekilde yerleşmiş olduğu ve derin bir değişiklik durumunun çok uzun zamandır imkansız görüldüğü anlarda bile bir yönetici sınıfın artık insanların kabul etmeye şartlanmış olduğu “normal şekilde” yönetemediği ve mevcut sisteme son verme olasılığının ortaya çıktığı durumlardır. Bu durum, özellikle de o sistemin egemen sınıfı ya da yönetici sınıfının bir kesiminin eskiden bu sistemin düzenleyici inançlar ve süreçler dizisi olan “birleştirici normlara” artık inanmadığında ve az ya da çok, bunları açıkça terk ettiğinde meydana gelir.

Bu tür durumlara bir örnek -gerçek bir devrimle ortaya çıkmasa da önemli bir değişiklik durumunu içeren- 1989-91 yıllarında yaşanan Sovyetler Birliği’nin çöküşüdür. Sovyetler Birliği, 1917 Rus Devrimi ile ortaya çıkan dünyanın ilk sosyalist devletiydi. Ancak gerçek şu ki, bir süre daha “sosyalizm” görünümünü korumaya devam etse de kapitalizm 1950’lerin ortalarında Sovyetler Birliği’nde fiilen restore edilmişti. Fakat daha sonra, 1980’lerde her şeyi çözmeye başlayan “reformlar” yapılandırıldı ve sonunda egemen sınıfların çeşitli kesimleri sosyalizm iddiasını terk ettiler. Ülke “SSCB” (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği) olan kimliğini bile terk ederek açık bir kapitalist topluma dönüşüm geçirdi. Aynı şey Sovyetler Birliği’nin egemenliği altında olan bazı

Doğu Avrupa ülkelerinde de yaşandı. Bunlar gerçek bir devrim olmasa bile büyük bir değişiklik yaşanan, kitlesel ayaklanmaların olduğu, yönetici yapıların çözüldüğü ve sonuçta örtülü kapitalizmden açık kapitalizme geçiş yaşanan ülkelerdi.

Bu durum bir kez daha, toplumda yalnızca derin bir krizle kalmayan, büyük bir değişimin ve hatta gerçek bir devrimin mümkün (veya daha olası) hale gelebileceği daha genel bir olgunun parçasıdır. Ve sadece egemen güçler ciddi bir şekilde bölündüğünde değil, fiilen bölündüklerinde ve eski yönetim biçimi artık geçerliliğini yitirdiğinde gündeme gelmektedir.”

Bunu bir düşünün. Gorbaçov’un kutlanmasındaki büyük ironi, bugün ABD’nin durumuyla doğrudan ilgili olduğu kanıtlanan şey ile -yani bu sistem için baş gösteren meşruiyet krizinin neyi işaret ettiğiyle ve onun yerine neyin geçmesi gerektiği ile- kendini göstermektedir.

[“Felaket Bir Şey Ya da Gerçekten Özgürleştirici Bir Şey: Derin Kriz, Derinleşen Bölünmeler, Yaklaşan İç Savaş Olasılığı – Ve Acilen İhtiyaç Duyulan Devrim”](#) makalesinde yalnızca anlamak için bir temel değil, aynı zamanda bu meşruiyet krizini ele geçirmek için de bir yol haritası var. Bu durum, (Gorbaçov’un düşüşünde olduğu gibi) yalnızca bir burjuva egemenliği biçimini bir başkasıyla değiştirmek için değil, fakat milyonlarla ve on milyonlarla devrimci bir mücadele yürütmek, tüm sömürü ve baskı sistemlerini sona erdirmek için gerçekten dev bir adım atılmasıdır. Ve BA tarafından on yıllar boyunca yapılan çalışmalarda, bu devrimi, gerçekten yepyeni bir dünyaya yol açacak bir devrimi savaşıma değer hale getirmenin anahtarı mevcuttur.

Dipnot:

1) Sosyalist bir ülkede kapitalizmin restorasyonu eşi görülmemiş bir şeydi ve ilk başta tanınmıyordu. Sovyetler Birliği’nde bunun nasıl olabileceğini ilk ortaya çıkaran kişi Çin Devrimi’nin önderi Mao Zedong’du. Mao, sosyalizmin üretim

araçlarının devlet mülkiyetinden çok daha fazlası olduğunu analiz etti. Sosyalizm, halk arasındaki çelişkiler (üretimin nasıl gerçekleştirildiği de dahil olmak üzere) eski düşünce ve eylem biçimleriyle dolu bir toplumu zorunlu kılan, halkın farklı kesimleri arasındaki mevcut eşitsizliklerin bulunduğu bir geçiş dönemidir ve her devrimin bunları kavraması ve sınırlandırması gerekir, yoksa zehirli yabancı otlar gibi yeniden ortaya çıkacak ve yeni olanı boğarlar. Dahası, devrimci toplum, halen son derece güçlü ve baskın olan ve yeni doğan sosyalist devlet üzerinde muazzam askeri, maddi ve ideolojik baskı uygulayan emperyalizm tarafından kuşatılarak büyümektedir. Mao ayrıca bu sorunlarla başa çıkarken, eski sömürücü sınıf ilişkilerinin ve fikirlerinin ortadan kaldırılıp kaldırılmayacağı ve nasıl aşılacağına dair mücadelenin en yoğun ifadesini, kapitalist yolu seçen bazı liderler arasında bulunduğunu analiz etti. Bu revizyonist parti liderleri, siyasi ve ekonomik gücü ele geçirecek ve Çin'i kapitalist bir ülkeye dönüştürecek konumdaydılar. Mao, bu deneyimin derslerini Çin'e uyguladı ve onları, kapitalist restorasyon girişimlerini yenmek ve sosyalist yolda daha da ilerlemek için on yıllık bir çaba olan Büyük Proleter Kültür Devrimi'nde uygulamaya koydu. Bu anıtsal mücadele 1976'da Mao öldüğünde, takipçileri tutuklandığında ya da öldürüldüğünde trajik bir şekilde yenilgiye uğradı. 20 yıl önce Sovyetler Birliği'nde olduğu gibi kapitalizm restore edilirken bir kez daha sosyalizm makyajı korundu. Bu tarihi yenilgi karşısında, Bob Avakian (BA), Mao'nun atılımlarını damıttı ve kapitalist restorasyonu önlemeye ve sosyalist yolda devam etmeye çalışırken Çin'deki hem olumlu hem de olumsuz deneyimi analiz etti. BA daha sonra bu çelişkilere, Mao'nun hem ortaya çıkardığı hem de karşı karşıya kaldığı çelişkilere ve Mao'nun doğru bir şekilde tanımlayamadığı veya yanlış tanımladığı temel çelişkilere gerçek çözümler sunarak daha da ileri gitti.

Temel Bir Arka Plan: Rusya Sovyetler Birliği DEĞİLDİR!

Editörün Notu: Aşağıdaki temel oryantasyon yazısı 28 Mart 2022 tarihinde yayınlanmıştır. Çevirisini okurlarımızın dikkatine sunarız.

Kaynak için bkz: [Russia Is NOT the Soviet Union A Basic History | revcom.us](https://revcom.us)

Rusya, Ukrayna'ya karşı acımasız bir savaş yürütüyor. Rusya bugün Sovyetler Birliği ile aynı mı? Sovyetler Birliği 1991'de çöktüğünde sosyalist miydi? İşte temel cevaplar.

1) 1917'den 1950'lerin Ortalarına Kadar: Dünyayı sarsan Rus Devrimi, sosyalist bir Sovyetler Birliği'ni yarattı.

Ekim 1917'de Rusya'da -Avrupa ve Asya'nın bazı bölgelerine yayılan devasa bir ülkede- V.I. Lenin ve Bolşevik Partisi (komünist partinin ilk adıdır) işçilerden, köylülerden ve toplumun geniş kesimlerinden insanlardan oluşan bir kitle devrimine öncülük etti. Baskıcı Rus imparatorluğunu devirdiler. Bu gelişme ile, modern tarihte sömürü ve baskıdan kurtulmayı amaçlayan bir toplum yaratmaya yönelik ilk girişimi başlattılar.

Rus Devrimi yeni bir devlet iktidarı oluşturdu. Lenin'in ve ardından Joseph Stalin'in önderliğinde bu yeni devlet gücü onu boğmaya çalışmaktan asla vazgeçmeyen düşman kapitalist ve emperyalist güçlerin karşısında devrimi savunmak ve ilerletmek için harekete geçti. Kadınların ezilmesine karşı toplum çapında mücadele yürüttü. Devrim, ulusların, kültürlerin ve dillerin eşitliğine dayalı dünyanın ilk çok uluslu devletini kurdu. Yeni devlet, gönüllü bir Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği ya da kısaca Sovyetler Birliği oldu (Buna Ukrayna da dahildi)

Devrim, dünyanın ilk sosyalist ekonomisini yarattı. Artık özel kapitalist mülkiyet ve kâr amaçlı sömürü yoktu. Ekonomik kalkınma bilinçli olarak planlanmıştı. Sosyalist Sovyetler Birliği, başlangıcından 1930'ların başlarına kadar, dünya çapındaki devrimci mücadelelere büyük destek verdi. Bu tarihin daha fazlası için [buraya](#) bakabilirsiniz.

Sovyet askerleri 2. Dünya Savaşı sırasında Stalingrad'da muharebe sırasında, 1942.

1941'de Sovyetler Birliği Alman (NAZİ) emperyalistleri tarafından işgal edildi. Yirmi altı milyon Sovyet vatandaşı öldürüldü. Sovyetler Birliği, 1945'te 2. Dünya Savaşı'ndan galip çıktı. Ancak birçok yönden bu savaşın nasıl yürütüldüğü, sosyalizmin amaçlarına ve yöntemlerine aykırıydı. Bu konuda daha fazla bilgi için [buraya](#) bakın.

2) 1950'lerin Ortalarından 1991'e Kadar: Sovyetler Birliği kendisini sosyalist olarak adlandırmaya devam etti, fakat gerçekte kapitalist-emperyalistti.

1950'lerin ortalarında, Stalin'in ölümünden sonra yeni bir burjuva sınıfı restore edildi. Esas güçleri ve etki merkezleri "komünist" parti ve "sosyalist" devlet içindeydi. Stalin'in ölümünün ardından, ismen öyle olsalar da komünist ve sosyalist olmaktan çıktılar. Yeni burjuva yöneticiler, Sovyetler Birliği'ni devlet kapitalist bir topluma dönüştürdüler. Bu durum, fabrikaların, bankaların vb. devlete ait olduğu anlamına gelir, fakat artık üretime kâr ilkesi yön veriyordu. Sovyetler Birliği'nin yeni kapitalist yöneticileri, ABD ve Batı emperyalizmine emperyalist bir meydan okuma başlatırken "sahte sosyalizm" görünümünü sürdürdüler.

3) 1991: Kapitalist-emperyalist Sovyetler Birliği çöktü ve çözüldü

1991'de "sahte sosyalist" Sovyetler Birliği öktü. Sovyetler Birliği'nin bir parçası olan Ukrayna ve Özbekistan gibi cumhuriyetler dağıldılar ve bağımsız devletler oldular. Sovyetler Birliği içindeki en büyük cumhuriyet olan Rusya, sosyalizm bahanesini ve kılıfını bırakarak açıkça kapitalist-emperyalist oldu. Fabrikalar, teknoloji ve topraklar (oğu eski "sahte sosyalist" sistemin parçasıydı) zengin özel yatırımcılar tarafından ele geçirildi veya bunlara satıldı. Petrol ve doğal gaz Rus hükümeti tarafından kontrol edilmektedir. Bu devlete ait enerji şirketleri, Batılı enerji şirketleriyle pazarlar için rekabet ederek ve Batı Avrupa ve Üçüncü Dünya'da jeopolitik etki peşinde koşarak uluslararası bir kar etme stratejisine göre faaliyet göstermektedir.

1989'da Berlin Duvarı'nın yıkılması, Sovyetler Birliği'nin çöküşünden önceki belirleyici olaylardan biriydi. Doğu ve Batı Almanlar, yıkılmadan günler önce Berlin Duvarı'nın üzerinde duruyor.

Rusya dünyanın dördüncü en büyük askeri bütçesine sahip ve

ABD'den sonra dünyanın en büyük ikinci silah ihracatçısıdır. Rusya'nın eski Sovyetler Birliği'nin bazı cumhuriyetlerinde (Tacikistan gibi) askeri üsleri var. Rusya ve ABD birlikte dünyadaki nükleer silahların yüzde 90'ına sahip durumda ve bunları kontrol ediyorlar.

Kısacası, Vladimir Putin liderliğindeki Rusya, kendine has tarihi ve özellikleriyle birlikte Amerika Birleşik Devletleri gibi kapitalist-emperyalist bir güçtür. Rusya; Avrupa, Orta Asya ve Orta Doğu'da rakip bir güç kutbu oluşturmaya çalışarak küresel olarak ABD ile rekabet ediyor. ABD kapitalizm-emperyalizminin halen gezegendeki en büyük, en canavarca baskıcı ve sömürücü olduğu bir dünyada bu rekabet şimdilerde Ukrayna'da yoğunlaşmıştır...

Amerikan Emperyalizmi, Küba Devrimi ve Fidel Castro

Editörün Notu: Aşağıdaki yazı komünist bir entelektüel ve DKP ABD üyesi olan Raymond Lotta tarafından 2006 yılında kaleme alınmıştır. Bu yazı geçmiş komünizm deneyimlerine karşı girişilen karalama kampanyasına karşı kurulan ve Lotta'nın önderlik ettiği "Set the Record Straight" inisiyatifinin kapsamında *Modern Revizyonizm* ve *Sahte Komünizm* yazı dizisinin içerisinde de yer almıştır.

Bu yazıyı geçtiğimiz hafta Küba'nın ikili kur sisteminden çıkacağını açıklaması ile beraber harlanan ''Küba komünizmden çıkıyor mu?'' tartışmasının üzerine çevirip yayınlamayı uygun gördük. Nitekim uzun yıllar Sovyet sosyal emperyalizminin uyduluğunu yapan Küba'nın ikili kur sisteminden çıkması çok daha entegre bir şekilde dünya piyasalarına dahil olacağı anlamına geliyordu. Ancak işin doğrusu Küba zaten hiçbir zaman sosyalist olmamıştı. Bununla beraber kimi ilerici çevreler de dahil olmak üzere kendisini "sosyalist" olarak tanımlayan kimileri için Küba sosyalizmi ifade etmektedir. Bu yanlış bir enformasyondur nitekim Castro'nun önderlik ettiği

Küba Devriminin gerçek doğasıyla ilgili bilgilendirme; bunun ne olduğu ve neyi temsil ettiğiyle beraber gerçek bir devrimin ne olduğu da aşağıdaki yazıda incelenmektedir.

Okurlarımızın düşünce ve yaklaşımlarını önemsiyoruz. Konuyla ilgili görüşlerinizi bizlerle makalenin altında yer alan yorumlar bölümünden, e-mail adresimizden veya sosyal medya hesaplarımız aracılığı ile paylaşabilirsiniz.

Yüz yıldan daha uzun bir süre boyunca ABD, Küba halklarına sayılamayacak kadar sefalete ve acıya sebep oldu. Bush yönetiminin Küba'ya karşı yapacağı bütün hamlelere kararlılıkla karşı çıkılmalıdır. Diğer taraftan Fidel Castro bir komünist değildir ve Küba da sosyalist bir toplum değildir. Küba halkları gerçekten özgürleştirici bir toplum yaratmak için gerçek bir devrim yapmalıdır.

Amerika'nın Küba Üzerindeki Tahakkümü

Küba, Amerikan emperyalizminin tahakkümü altına 1898 yılında gerçekleşen İspanyol-Amerikan savaşı sonrası girmiştir. Kübalılar uzun bir süredir İspanya karşısında bağımsızlıkları için mücadele vermelerine rağmen Amerika olaya müdahale ederek Küba'yı bir neo-koloniye dönüştürmüştür.

Küba formel olarak bağımsızlığını 1898 yılında kazanmıştır, ancak 1901 yılında Amerikan Kongresinden geçirilen Platt Yasası ile Amerika, Küba'nın içişlerine dahil olarak müdahale edebilir bir konumda olmuştur, Platt Yasası 1934 yılına değin Küba anayasasının da bir parçası olarak kalmıştır. Bununla beraber ABD piyadeleri sırasıyla 1906, 1912, 1917 ve 1920 yıllarında Küba'ya çıkartma yapmıştır. Çıkartılan bu yasa ile aynı zamanda ABD, Küba'yı bir askeri koloniye dönüştürmüştür. Örneğin şu an da Amerika'nın toplama kampı ve işkence merkezi olan Guantanamo üssü bu dönemin bir eseridir.

1950 yılına gelindiğinde Amerika, Küba'nın kamu hizmetlerinin yüzde sekseni, madenlerinin yüzde doksanı, petrol

rezervlerinin neredeyse tamamını, sığır çiftliklerinin yüzde doksanını ve şeker endüstrisinin de yüzde kırkını kontrol altında tutuyordu. Küba aynı zamanda Amerikalı çete liderleri, organize suç örgütleri, kumar çeteleri, otel sahipleri ve gayrimenkul operatörleri için bir yatırım cenneti haline gelmişti. Amerika, geniş kitlelerce nefret edilen, baskıcı Fulgencio Batista rejimini dayattı. Bütün bunlar 1959 yılında gerçekleşen Küba Devriminin arka planıdır.

Küba Devrimi, Amerikan emperyalizmine karşı meşru ve halka dayalı bir ayaklanmaydı. Amerika mağlubiyetini kabul etmedi, kaybettiği karlarını ve holdinglerini geri kazanmak istedi. Daha da önemlisi Küba'nın diğer Latin Amerika ülkelerine bir örnek oluşturmamasından da korktular. 1960'lara gelindiğinde Amerika önüne iki hedef koymuştu: Birincisi Küba ve bölgedeki diğer ülkelerdeki devrimci hareketleri ezmek; ikincisi Gelişim İçin Birliği kurmak; bu oluşum sözde serbest piyasa ile yoksulluğa karşı savaşılacağı ile öne çıkartıldı, ancak gerçekte Amerika'nın Latin Amerika'ya ekonomik girişinin derinleşmesinden başka bir anlama gelmiyordu.

1961 yılında Amerika Domuzlar Körfezi işgalini gerçekleştirdi; bu işgal Küba halkı tarafından yenilgiye uğratıldı. CIA pek çok kez Castro'yu öldürmeye çalıştı. Amerika, Küba'nın Batı ülkeleri ile normal ticaret kanalları geliştirmesini de bloke etti.

Küba Sosyalist Değildir!

Fidel Castro Marksist bir retoriğe sahiptir. Ancak kendisi bir komünist değildir. Castro'nun önderlik ettiği devrim Küba'yı burjuva ekonomik, siyasi ve toplumsal ilişkilerinden azat etmemiştir.

Aslında Castro bir emperyalist bağımlılığı başka bir emperyalist bağımlılık ile değiştirmiştir. 1959 yılından evvel Küba ''tek ürünlü bir tarım'' ülkesi olmuştu, Amerikan emperyalizmi tarafından domine edilen dünya piyasalarına şeker

retmeye dayalı bir ekonomiye sahipti. Castro, Küba halkını bu ekonomik mirası kökten bir Şekilde deęiŐtirip yeniden kurmak için önderlik etmedi, onları bu doğrultuda mobilize etmedi. Bunun yapılması ancak radikal ve kitlesel tabanlı bir toprak reformu ile mümkün olurdu ki bu da kolektif ve kendine yetebilen, halkı besleyebilen bir temele dönüŐürdü. Bunun yapılması adım adım bir endüstriyel üretim kapasitesi geliştirilmesi böylece çeşitli bir zirai üretim in örgütlenmesini ve ekonomik olarak kendine dayanmanın güçlendirilmesini gerektirirdi.

Emperyalizm ile bu derece radikal bir kopuŐu gerçekleŐtirmek yerine Castro ‘‘ufak bir atlayıŐ’’ yaptı. Şeker, Küba ekonomisinin kralı olmaya devam edecek ve Küba dünya piyasasının bir mahkumu olacaktı. Ancak ABD yerine sosyal-emperyalist Sovyetler Birliğinin neo-kolonyel antlaŐmalarının dingil çivisi olarak yoluna devam edecekti. Sovyetler Birliği Küba’ya güvenilir bir Şeker pazarı oluşturdu, Küba’ya krediler ve petrol sağladı, bunlar ile Küba dünya pazarından yiyecek temin edebildi.

1960’ların ortalarına gelindiğinde Küba büyük ölçüde Sovyet blokunun ağına düŐmüŐ durumdaydı. Castro, Sovyetlerin 1968 yılında Çekoslovakya ve 1979 yılında Afganistan’a yaptıkları iŐgalleri destekledi. Mao ve Kültür Devrimi’ne karşı ideolojik saldırılarda bulundu. Castro aynı zamanda Afrika’da Sovyetlerin emperyalist etkisi için operasyonlarına kiralık askerler sağladı.

Küba kendisini sosyalist olarak addediyor. Ancak Küba ekonomisi tamamen kapitalist bir ekonomik mantığa tabidir: ret, ret ve ret, en iyi ürettiğini ret: Şeker ret. Kübalı halk kitleleri bu meta mantığının maaŐlı köleleri konumundadırlar. Emekleri ve enerjileri toplumun toptan bir dönüŐümüne değil, aksine emperyalist sömürünün ve bağımlılık ilişkilerinin yeniden yaratılmasına hizmet etmektedir.

Bu ekonomik antlaŐmalar sayesinde, Castro Şeker satıŐlarından

elde edilen karlar ile sağlık ve eğitim gibi çeşitli sosyal programlara yatırım yapabilmiştir. Bu önlemler Kübalı yoksullar için çeşitli olanaklar sağlamıştır. Siyasi olarak da Castro'nun sağlam bir halk desteğine sahip olmasını sağlamıştır. Peki bu Küba'yı sosyalist yapar mı? Hayır.

Gerçek Komünizm

Diktatörlük ve Demokrasi, Komünizme Sosyalist Geçiş yazısında Bob Avakian günümüz dünyası için üç alternatifi tartışır. Birinci alternatif şeyleri olduğu haliyle bırakmaktır, açıktır ki bu kabul edilebilir değildir.

İkinci alternatif, ekonomik sömürü ilişkilerine ve baskıcı bir sınıfın yönetiminin temel ilişkilerine dokunmamak ancak sınıfsal eşitsizliklerin ve bazı sosyal problemlerin üzerine bir yara bandı yapıştırmaktır. Küba bunu temsil eder. Fidel Castro “neo-kolonyal bir refah devleti” yaratmıştır, ki kitleler sömürölmeye devam etmiş ve toplumun başlıca meselelerinde iktidarsız bırakılmışlardır. Ancak bütün bunlar sosyalist bir retorik ile süslenmiştir (Castro'nun Sovyetler Birliği çöktükten sonra da bu refah devletini nasıl sürdürdüğü bu yazıda işlenmemekle beraber, Küba daha sonraki yıllarda büyük ölçüde Venezuela petrol sübvansiyonlarına ve Çin ile finansal yakınlıklara girişmiştir.)

Ancak birde Avakian'ın işaret ettiği üçüncü ve gerçekten özgürleştirici bir alternatif vardır. Bu gerçekten devrimi yapmayı, onun içinden geçmeyi gerektirir, böylece kitleler güçlenerek hiçbir sömürünün olmadığı, bütün baskıcı ilişkiler ve fikirlerden kurtulabilecektir. Entelektüel mayalanma ve muhalefet teşvik edilecek ve devam ettirilen devrim yoluyla kitleler gerçekten de toplumun sahipleri olabilecektir. İşte bu üçüncü alternatif Küba'nın ve bütün dünyanın ihtiyacı olandır.

Emperyalistler Arası Kutuplaşma Tırmanırken: Çin'e Mercek Tutmanın Önemi

ABD'de Trump/Pence faşist rejiminin ardından göreve başlayan Joe Biden – Kamala Harris yönetimi altında gerçekleşen ilk gelişmelerden biri *USS Theodore Roosevelt* isimli ABD emperyalistlerinin uçak gemisinin diğer üç savaş gemisi eşliğinde Güney Çin Denizine ulaşması oldu. Sözde deniz yolları özgürlüğünü güvence altına almak adı altında yapılacak "rutin" bir tatbikat için gönderilen bu savaş aygıtının gelişine Çinli emperyalistlerin tepkisi gecikmedi. Çin Dışişleri Bakanlığı tarafından durum "barış için iyi değil" şeklinde değerlendirildi.

Güney Çin Denizi'nde tırmandırılan gerilimin özellikle son yıllarda yoğunlaşmış bir seyri bulunuyor. Anımsanacağı üzere Trump/Pence rejimi, Ağustos aylarında Güney Çin Denizi'nde devam eden inşaat çalışmaları ve askeri eylemlere karıştıkları gerekçesiyle Çinli 24 şirketi ve bazı Çin vatandaşlarını yaptırım listesine almıştı. Bu kişilerin ABD'ye girişleri yasaklanmıştı. Eski Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, yaz döneminde Çin'in Güney Çin Denizi'nin çoğu kısmındaki deniz aşırı kaynaklara ilişkin iddialarının "tamamen yasa dışı" olduğunu belirtmiş ve bu açıklamalara Çin tarafından karşılık verilmişti.

Çin Dışışleri Bakanı Vang Yi, 9 Temmuz'da yaptığı açıklamada Çin-ABD ilişkilerinin tesis edilmesinden bu yana en ciddi sınamalarla yüzleştığını belirterek, Washington yönetiminin Çin'e karşı "daha tarafsız ve soğukkanlı" bir anlayış oluşturmaları gerektiğini söylemişti.

Çin Dışışleri Bakanı Vang Yi, 9 Temmuz'da yaptığı açıklamada Çin-ABD ilişkilerinin tesis edilmesinden bu yana en ciddi sınamalarla yüzleştığını belirterek, Washington yönetiminin Çin'e karşı "daha tarafsız ve soğukkanlı" bir anlayış oluşturmaları gerektiğini söylemişti. Artan gerilimin bir diğer önemli halkası da Kasım 2020 evresinde yaşanmıştı. Yine Amerikan donanmasına ait savaş gemilerinin, Güney Çin Denizinde, Çin'in hak iddia ettiği adalara yakın bir bölgede seyretmesi iki ülke arasındaki gerginliği bir kez daha arttırmıştı. Hatta Çin yönetimi hak iddia ettiği adaların yakınında Amerikan savaş gemilerinin seyretmesini "provokasyon" olarak nitelendirmişti.

Yer altı ve enerji kaynakları açısından zengin olan Güney Çin Denizi bölgesinde, başta Filipinler olmak üzere Vietnam, Brunei ve Malezya gibi ülkeler de egemenlik konusunda Çin ile gerilimler yaşıyor. Özellikle Çin'in petrol ve enerji faaliyetleri doğrultusunda Filipinler karasularını sıklıkla

ihlal ettiği biliniyor.

Joe Biden yönetimi altında yapılanmaya devam edecek olan ABD ile Çin arasında yaşanan gerilimin perde arkasını daha iyi kavrayabilmek gerekiyor. Raymond Lotta'nın revcom.us web sitesinde yayınlanan *Beyaz Saray'daki Faşist Geçit Alayı, Çin Nefreti, Yalanlar ve Savaş Harareti* [1] başlıklı önemli makalesinde şu ibare dikkat çekicidir:

"2007-2008 küresel finans krizi ile birlikte Amerika-Çin ilişkileri de daha kompleks bir şekilde büyümeye ve değişmeye başladı. Çin artık yükselen kapitalist-emperyalist bir ülkedydi. Çin kendi bağımsız ekonomik gücü ve nüfuzuna kavuşmuştu. (Günümüzde Çin dünyanın en büyük ikinci ekonomik gücüdür) Bu süreçte Çin bir teknoloji inavatorüne dönüştü. Para birimi ve bankacılık sistemi küresel finansal pazarda artık büyümekte olan bir role sahipti. Çin, Asya'nın başka kısımlarına, Afrika'ya ve Latin Amerika'ya ciddi yatırımlar yapıyordu. Çin, Amerika'yı pazara etki ve küresel etki gibi konularda zorlamaya başlamıştı. Ve Çin ordusunu büyütüyordu."

Bu yoğun ifade esasen Çin'de 1976'da Mao Zedong'un ölümünün ardından gerçekleştirilen kapitalist darbeden sonraki bütün bir gidişatın niteliğini ve yönünü ortaya koymaktadır. Dünyanın en hızlı büyüyen ekonomisi etiketleriyle büyük bir başarı modeli olarak lanse edilen Çin'in komünizm yolundaki sosyalist bir ülkeden, sermaye ihraç eden emperyalist bir ülkeye dönüşümünün pek çok bileşeni, ayrı ayrı incelenmesi gereken pek çok başlığı bulunuyor. Bütün bu süreç bir günde yaşanmadı. Gerek ülke içinde izlenen sayısız reformla gerek dış siyasette ve ticarete izlenen çok yönlü hamlelerle ve bir bütün olarak dünya ekonomisini belirleyen dinamiklerin değişen durumları ve birbirleri üzerindeki etkileri sonucunda yaşandı.

Emperyalizmin Ne Olduğu Üzerine

Yükselen bir emperyalist güç olarak dünyadaki mevcut kutuplaşmanın en önemli aktörlerinden biri olan Çin'in

dinamiklerine geçmeden önce, öncelikle emperyalizmin ne olduğunu bir kez daha anımsamak gerekiyor. Bob Avakian 21 Eylül 2020 tarihinde revcom.us web sitesinde yayınlanan önemli makalesinde emperyalizm mefhumunu şu şekilde ele alır:

‘Emperyalizm’ kavramından bahsederken anlatmaya çalıştığım kavram, eski konsept bir kolonyalizm anlayışı veyahut başkasının topraklarına haksız bir el koyma (işgal etme) değildir. (Her ne kadar günümüz modern emperyalizm koşullarında bu mevcudiyetini sürdürüyor olsa da.) Ya da bir savaş çıkırtkanlığı demek değildir. Her ne kadar evet, eğer emperyalist sistemin bir temsilcisiyseniz bu tehdit mekanizmalarına sahip olmayı ve kullanmayı, kimi zaman ise doğrudan savaşı gerektirse de bu değildir. ‘Emperyalizm’ veya ‘emperyalist’ kelimelerinin özünde anlatılmaya çalışılan şey emperyalizmin, kapitalist sistemin uluslararası bir sömürü sistemi olarak gelişmesinin bilimsel bir analizidir. Bu olgu, Üçüncü Dünya’nın aşırı sömürüne dayalıdır (Bangladeş’te ter atölyelerinde çalıştırılan yoksul kadınları ve Kongo’da madenlerde acımasızca sömürülen çocukları bir düşünün) ve bunun bir sonucu (beraberinde getirdiği) durum ise emperyalist ülkelerin kendilerindeki toplumsal ve sınıfsal değişimlerdir, ki bu durum asalaklığı ayırt edici bir biçimde arttırır. [2]

Bu bilimsel analiz doğrultusunda Çin fenomeninin bütün bir dünya arenasındaki mevcut işleyişinin ve dünya halklarına etkisinin ayrıca olası bir dünya savaşı ihtimali ve bunun insanlık için gerçek sonuçları üzerindeki rolünün kapsamlı şekilde masaya yatırılması gerekmektedir. Çağımızın en önemli ve belirleyici kutuplaşmalarından birinin öznesi olan Çin emperyalizminin tahlili, temelde bütün tekil fenomenler üzerinde etkisi olan ve bunları belirleyen dünya arenasının anlaşılması açısından da oldukça önemlidir.

Konunun pek çok yönü bulunuyor. Ve bunların hepsini tek bir dosya altında toplamak da sanıldığı kadar kolay değil. Böylesi bir girişim bu makalenin sınırlarını bir hayli aşacak başka bir çalışmayı gerektiriyor. Fakat yine de bu meselenin önemli

bileşenlerinden birine -ve genellikle yeterince dikkate alınmayan bileşenlerinden birine- mercek tutarak bu bağlamda somut bir adım atabiliriz.

Alt Üst Edilen Bir Toplum

Bob Avakian'ın Ocak 2021 Yeni Yıl açıklamasında [\[3\]](#) köktendinciliğin yükselişinde dünyadaki çeşitli fenomenlerin etkisine değinirken dile getirdiği bir ifadede dikkat çekici bir unsur bulunuyor:

“Çin, kendi içinde, Afrika’da ve Üçüncü Dünyanın diğer bölgelerinde halk kitlelerini sömüren yükselen bir emperyalist güce dönüştü.”

Sermaye ve kültür ihraç etmeye başlayan, başka ülkelerin egemenliklerini suistimal eden ve iştahlı bir şekilde emperyalist projelerinin devamlılığını sağlamak için özellikle Afrika kıtası [\[4\]](#) başta olmak üzere dünyada pek çok az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkede yoğun faaliyet yürüten emperyalist bir devlet haline dönüşen Çin'in baskıcı ve saldırgan politikalarının doğrudan nesnesi konumunda ezilen geniş Çin halk kitleleri bulunuyor.

Aşağıda Çin'deki emekçi sınıflara karşı son yıllarda öne çıkan baskı ve bu baskılara karşı esas olarak ekonomist karakterdeki direnişlerden çeşitli kesitleri aktaracağız. [\[5\]](#) Bu gelişmeler baskıcı emperyalist bir devletin kendi iç çelişkilerini kavrayabilmek açısından önemli bir projeksiyon sunmaktadır.

Çin’de Emekçi Sınıflara Karşı Sistematik Baskı Dalgası

Çin'in karşı karşıya olduğu ülke içindeki istikrarsızlık durumu ve izlenen kapitalist reformlar farklı kökenlere dayanır. 1960'lı yılların ortalarından itibaren gelişen Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin siyasi ve sosyal atılımları sadece biçimsel ekonomik dönüşümlere neden olmakla kalmamış aynı zamanda işletme düzeyindeki kararlarda işçilerin etkisini de büyük oranda güçlendirmişti. Mao'nun 1976'da ölümünden sonra

düzenledikleri hükümet darbesi ile Çin Komünist Partisi içindeki “pragmatikler” ve “teknokratlar” -Mao’nun tabiri ile “kapitalist yolcular”- Çin ekonomisini belirledikleri ve arzuladıkları kapitalist ilişkiler ağının geliştirilmesi ve dünya kapitalist-emperyalist sistemine entegre bir aktör olarak “modernize etmeye” başladılar. Görünürde amaçları üretkenliği artırabilmek ve genel ekonomik performansı yükseltmek için fabrika ve işletme yöneticilerinin konumunu güçlendirmekti. Ancak bu pratik, yalnızca işçilerin ve geniş emekçi halk kitlelerinin konumunu zayıflatarak mümkün olabilirdi.

Reformlar 1970’lerin sonlarında kırsal kesimde başlamış ve daha sonra şehirlere taşınmıştır. Halk Komünlerinin yapısı bu evrede bozulmuş ve çoğunluğu tasfiye edilmiştir. İktidarı ele geçiren kapitalistler, kırsal kesimlerde ve şehirlerde emekçi kitlelerin direnişinin zayıf olacağını düşünürler. Gerçekten de ilk etapta Şanghay gibi emekçi sınıfların çok daha bilinçli ve kararlı olduğu bölgelerdeki çok önemli direnişler ve kapitalist yolculara karşı kıran kırana mücadeleler haricinde çoğunlukla büyük direnişler olmaz. Halk kitleleri yapılanların aslında sosyalizmin gereklilikleri ve yaratıcı uygulamaları olduğu ve yaşam koşullarının da iyileştirileceği noktasında ikna edilmeye çalışılır. Öncelikle kırsalda köylü ailelere özel arazilerin kullanımı uygulaması getirilir. Öte yandan şehirlerde farklı stratejiler devreye sokulur: Yabancı sermaye ile yeni özel bir ekonomi bölgesi oluşturulması ve bu temelde özel sektörün geliştirilmesi, eski devlet endüstrilerinin yeniden yapılandırılması ve piyasa-karlılık mekanizmalarına göre rasyonalize edilmesi, gerektiğinde kapatılması ve doğrudan “özelleştirilmesi” ve devlet kontrolündeki stratejik sektörlerde eski biçimlerden bazılarının korunması...

Reformlar “taşlar için nehrin geçilmesi” (Mozhe shitou guo o) adlı slogan izlenerek adım adım ve deneysel önlemlerle gündeme gelir. Koşullara bağlı olarak ekonomik, politik ve sosyal çeşitli ilkeler kullanılır. Eski yapıları devam ettirmek için

eşzamanlı işleyecek “iki parça” sistemi kurulur, bu esnada eski yapıların yerlerine geçecek yeni sistemler oluşturulur. Reformların kritik unsurları; yerel yönetimlerin ve şirketlerin güçlendirilerek yetkilendirmelerine, kârın bir kısmının şirketlere bırakılmasıyla verimliliği artırmak için ekonomik teşviklere, yeni ticaret düzenlemelerine, pazar yönlendirmesinin güçlendirilmesine ve her şeyden önce de artık uzun süreli güvenliği (hayat sigortalarını) garanti etmeyen ve çalışanlar ile işverenler arasında yeni tipte sözleşmelere dayalı ilişkilere, başka bir deyişle kapitalist kar birikimi doğrultusunda emek gücünün metalaştırılması üzerine kurulan yeni bir çalışma rejimine dayandırılır. Bütün tedbirler adım adım yürütülür ve farklı adımlarla uygulanır. Bu reformların bazıları Çin’in DTÖ’ye girişinden önce başlamıştır ve bazı reformlar henüz tamamlanmamıştır.

İşçiler, kentsel sanayiye kapsayan yeni reformların işletmelerde yeni bir baskı dalgası getireceğini kısa sürede fark ederler. Fabrika yöneticilerinin konum ve yetkilerinin güçlendirilmesi, sendikalar ve işçi konseylerinin otoritesinin zayıflaması ve sosyal güvencelerin azaltılması hızla yeni bir işletme yöneticisi sınıfının doğuşuna kapı aralar ve bu kapıdan öncelikle ayrıcalıklı konumlarda bulunan ordu, parti ve devlet idaresinin eski kadro yapıları geçerler.

Protestoları bastıran ve binlerce kişiyi katleden gerici otoriteler kapitalist reformlarına sonraki süreçte ısrarla devam ederler.

1980'lerin ortasında, reformların kolaylıkla yürütülemediğine dair emareler kendini gösterir. Direniş sadece işçilerden değil, aynı zamanda çalışma ünitelerinin bölünmesine, küçülmesine veya kaynaşmasına karşı çıkan işletme yöneticilerinin de geldiği için süreçte kesintiler kendini gösterecektir.

Raymond Lotta bu evredeki önemli bir gelişmeyi *Revolutionary Worker* gazetesinde şu şekilde aktarır:

“Çin devleti artık istihdamı garanti etmiyordu. Sanayi şehri Shenyang’da, 1988’de 63.000 işçi işten çıkarıldı; ve yıl içinde sadece 16.000 kişi yeni iş bulabildi. Bu reformlar insanlara ‘seçme özgürlüğü’ olarak sunuluyordu, istediğiniz yerde çalışabilirsiniz deniyordu. Gerçekte olan şey, ücretleri düşürülmesi, işten çıkarılma, işsizlik tehdidi ve sömürüyü güçlendirmek rekabetçi bir işe alma sisteminin

kullanılmasıydı. Aynı zamanda pozisyonlara ve maaşlara göre segmente edilmiş bir emek gücü konsolide ediliyordu. Emek gücü kırsal alanlardan gelen büyük miktarda ucuz göçmen işgücüne dayandırılıyordu. Bu sosyalizm değildi.” [6]

1988’de Çin’de 50 milyon köylü büyük şehirlere akın eder. Bu insanlar işsiz ve evsizdir. Çoğu tren istasyonlarında, parklarda veya şehir gecekondularında uyuyordu. Lotta’nın çarpıcı şekilde belirttiği üzere “insanlık tarihinde, bu kadar kısa bir süre içinde kırsal kesimden şehre bu kadar büyük bir insan hareketi yaşanmamıştı.” [7]

80’lerin sonunda Çin’de birkaç ay tüm dünyayı sarsacak kitlesel protestolar gündeme gelir. 1989 Tiananmen Meydanı Olayları şeklinde anımsanacak bu protestolar esas olarak sosyalizmin kazanımlarının tahrip edildiği bir dönüşüm zemininde derinleşen eşitsizliklerin, halka yönelik artan baskı uygulamalarının, dünya çapında iflas eden ve hızla yok oluşa sürüklenen modern revizyonizmin ve yükselişte olan liberalizmin bağlamında yaşanır. Üniversite öğrencileri ve aydınlarla birlikte geniş işçi kitlelerinin katıldığı, içinde çok farklı çizgilerin ve siyasi görüşlerin yer aldığı bu protestoları bastıran ve binlerce kişiyi katleden [8] gerici otoriteler kapitalist reformlarına sonraki süreçte ısrarla devam ederler.

1997’den sonra endüstriyel reformlar ve işten çıkarmaların yoğunlaşmasıyla birlikte, çatışmaların sayısı, hükümetin işçilere, yeniden yapılanmanın uzun vadede kendileri için yararlı olacağına inandırmaya çalışmasına rağmen gittikçe artar...

Çin’de yaklaşık 45 yıldır sürdürülen kapitalist reformların olumsuz etkilerini en çok sosyalizm dönemindeki hakları ve özgürlükleri ellerinden alınan, yeni kurulan serbest piyasa koşullarında kalifikasyonlarını satışa çıkartacak durumda

olamayan emekçi sınıflar yaşamıştır. Çin’de işçilerin grevleri ve protestoları çoğu kez yasadışı gösteri kapsamı ile bastırılmaya çalışılmıştır ve günümüzde de bu çizgi tutarlı bir şekilde devam etmektedir. “Yasadışılık” kapsamı altında pek çok işçi tutuklanmış, uzun hapis cezalarına çarptırılmış, kimilerinden ise uzun yıllar haber alınamamıştır.

Çin’de emekçi sınıflara karşı baskı dalgasında son 20 yılda yaşanan öne çıkan önemli olayları bu noktada kısaca anımsamak gerekiyor.

Öne Çıkan İşçi Eylemleri

Çin’in kuzeydoğusu, bugüne kadar ağır sanayilerin merkeziydi ve bu bölge günümüzde Çin’in “pas-hattı” olarak bilinmektedir. 2002’de Liaoyang (Liaoning eyaleti) ve Daqing (Heilongjiang) kasabaları, Çin Halk Cumhuriyeti tarihinde o ana kadar görülen en büyük işçi eylemleri ile sarsılacaktır. Çin’de petrol ve gaz üretiminin neredeyse tamamı devlete ait PetroChina şirketi tarafından gerçekleştirilmektedir. 2000 yılı sonunda Daqing’in petrol alanları yeniden yapılandırılır. İşçilere, şirketin iflas durumunun yakında olduğu ve tazminat ödenmeden toplu işten çıkarma tehdidi ile yüzleşmek zorunda oldukları söylenir. Bu duyurunun ardından 260.000 işçiden yaklaşık 50.000’i teklif edilen tazminatı kabul eder ve işten ayrılır. Ayrılan işçilerden sadece küçük bir azınlık daha sonra yeni iş bulur ve tazminat alır. Sonrasında petrol idaresi tarafından sağlanan sosyal güvenlik yardımlarından çıkartılır. Heilongjiang’da kışlar uzun ve soğuktur. Şirket ilk zamanlarda işçilerin evlerinin ısınması için bir miktar ödemeye devam eder fakat 2002 protestolarının tetiklenmesi, şirketin bu yakıt giderini de ödemeyi reddetmesi ile kendini gösterir.

İşçilerin gösterileri, 1 Mart 2002’de başlar ve başlangıçta sadece birkaç bin kişi katılır. Takip eden günlerde sayıları 50.000’e çıkar. İşçiler bu süreçte petrol işletmesinin yönetim merkezi önünde oturma eylemleri gerçekleştirir. Bu eylemlerde üretim engellenmesi gündeme gelmez. Protestolar, petrol

idaresi tarafından görevden alınmış “Geçici İşçi Sendikası Komitesi” tarafından organize edilmiştir. Başlangıç aşamasında gösteriler zararsız bulunur. Ancak durumun ciddiyetini süreçle birlikte fark eden işletme yönetimi sonradan taktik değişikliği yapar. Huzursuzluğun olası bir genişleme ve diğer birimlere yayılmasının gündemde olduğunu görürler.

Çin'deki kapitalizmin yıkıcı etkilerinden ve emekçi hareketlerden uzak olan kişi ve organizasyonlar tarafından “en azından devlet kontrolünde” miti yaratılan ve şirin gösterilmeye çalışılan kapitalizmin dehşeti, pek çok ülkede olduğu gibi Çin’de de kendi doğasına uygun olarak işliyor.

19 Mart tarihinde polisle çatışmalar sırasında birkaç gösterici yaralanacaktır. 22 Mart’ta protestocuların toplanma alanlarına yönelik devletin zor aygıtları gecikmeden operasyon düzenlemeye başlar. Yoğun bir polis ordusu ve silahlı kuvvetler hızla göstericileri dağıtır ve onlarca eylemci büyük direnişlerin ardından tutuklanır. Tutuklamalar işçileri yıldırmaz ve eylemler devam eder ancak baskı koşulları son derece uzlaşmaz bir aşamaya geçmiştir. Göstericiler, sloganlar atmaya son vermek durumunda kalırlar çünkü bunu yapmaya başlayan herkes tutuklanma veya kaybolma riski ile (Çin’de sık karşılaşılan bir durumdur. Haftalarca hatta aylarca kendisinden haber alınamayan ve yaşayıp yaşamadıkları belli

olmayan kişiler bulunur) karşı karşıyadır. İlerleyen günlerde petrol idaresi, halen istihdam edilen çalışanlara ücret artışı sözü verecektir. İlk protestondan yaklaşık 13 hafta sonra 27 Mayıs'ta bu kez 10.000'den fazla kişi tekrar toplanır.

Luoyang kenti, devlete ait şirketlere yönelik izlenen kapitalist karakterdeki reform politikaları ile büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalacaktır. İş gücünün %80 kadarının tasfiyesi bu süreçte gündeme gelir. Protesto gösterileri başlamadan önce, uzun zamandan beri illegal faaliyet yürütmek durumunda kalan gizli bir örgütünün varlığı gündemdedir. Çin'de bu organizasyonun çekirdeği, FerroAlloy tesisindeki işçiler tarafından oluşturulmuştur. 2000 ve 2001 yıllarında gecikmiş ücretler ve işletme kapatmalarını hedef alan daha büyük eylemler yine bu çekirdeğin çabası ile düzenlenecektir.

11 Mart'taki ilk gösterinin tetikleyici nedeni şudur: Belediye başkanı televizyonda yaptığı konuşmada, kasabasında yaşayan hiçbir işsiz olmadığını söyler. İşçiler bu yalana gerekli yanıtı verirler. Binlerce işçi – kısmen iflas eden şirketlerin mevcut olduğunu ve yoğun bir işten çıkarma politikası izlendiğini belirtir. Takip eden günlerde bu gösteriler daha da gelişecek ve yaklaşık 30.000 kişi protestolarda yer alacaktır. Devlet ve işletme yöneticileri tarafından bir kez daha, “havuç ve sopa” stratejisi uygulanarak yanıt verilecektir. Bazı gecikmiş ücretler ödenir, bazı kişilere işsizlik parasının yakında ödeneceği sözü verilir, metal fabrikalarının yöneticilerine yönelik yolsuzluk iddialarına yönelik bir araştırma yapılır. Bunlar sürecin “havuç” kısmıdır ve amaç bir an önce gösterilerin sona erdirilmesidir. [9]

17 Mart'ta metal fabrikasının bir çalışanı olan işçi Yao Fuxin tutuklanır. Bu olay, daha sonra tek bir talebi olan yoğun protestoları tetikler. Mücadelenin ilk aşamasında aldığı biçimin sloganı bellidir. “Yao Fuxin'e Özgürlük!”. Bu kalkışmayı bir kez daha yoğun tutuklama dalgası izleyecektir. İkili bir baskı taktiği gündeme gelir: Birincisi, kasabada

işçileri korkutmak için güvenlik güçlerinin güçlü bir şekilde varlığıdır. Kasabaya adeta ordu çıkartma yapacaktır. İkincisi, yeraltı örgütünün “ele başları” olarak saptanan eylemciler için kapsamlı bir yakalama operasyonu başlatılır.

Daqing ve Lioyang’taki hareketler, Fushun ve Fuxin’in (Liaoning) kömür alanlarındaki madencilere de ilham kaynağı olur. Mart ayı ortalarında binlerce kişi ilan edilen toplu işten çıkarmalara karşı protesto yapmak için demiryollarını engeller. Daqing ve Liaoyang’da olduğu gibi, eylemcilerin tutuklanmasını engellemek için yaklaşan eylemlerin zaman ve yerini ilan eden afişler ve işaretler ortadan kaldırılır. Gösterilerde işçilerin kendileri de bu kez taktik gereği slogan atmazlar. 2002’de hükümet iç talebi artırmak ve derinleşen işten atılanlar (xiagang) sorununun en kötü etkilerini yumuşatmak için yeni bir refah programı uygulamaya çalışır. Bu programa göre devlet kontrolündeki işletmelerin kurulması teşvik edilir ve bu merkezlerin “çalışanların ücretlerini” işten çıkarılan ve işsizler için yeni işler bulmak için ödemesi gerekliliği belirtilir. Ayrıca devlet sektöründeki çalışanların ücretlerinin göstermelik de olsa artışı gündeme gelir.

2007’de yedi yıl hapis cezasına çarptırılan Yao Fuxin’in karısı, kocasının serbest bırakılmasını isteyen Ulusal Halk Kongresi’ne bir dilekçe gönderecektir. Hapisteki koşulları olağanüstü derecede zordur, sağlığı büyük oranda kötüye gitmiştir. Dilekçe, eski meslektaşlarının yaklaşık 900’ü tarafından imzalanacaktır.

2017’ye Uzanan Süreçte Çin’deki Önemli İşçi Hareketleri ve İşgaller

Tekstil Sektörü: Eylül 2004’ün ortalarından itibaren, çoğu kadın binlerce tekstil çalışanı 7 haftalık grev yaparak Xianyang’taki fabrikayı işgal ederler. Devlete ait eski pamuk fabrikası çalışanların hisseleri – fabrikada bir çeşit özyönetim ilkesi yürürlükte ve işçiler hisseleri satın

almak zorundadır – Hong Kong’tan bir şirkete satılır. Bu şirket, çalışanlara küçük bir tazminat ödemeyi düşünür ve daha sonra, sınırlı iş sözleşmelerine ve düşük ücretlere razı olmalarını ister. Grevciler, bu kez “ele başlarını” devlet baskısından korumak için herhangi bir sözcüyü ön plana çıkartmazlar. Dolayısıyla yetkili makamlar pazarlık edecek kimseyi bulamaz. Grev, şirket yönetiminin denetleme süresini kaldırdığını ve sınırlı sözleşmeleri uzattığını açıklayarak sona erecektir. Aylar sonra 20 tutuklu grevci herhangi bir savunma hakkı olmaksızın serbest bırakılacaktır.

Çelik İşletmeleri: Ağustos ve Ekim 2005’te işten çıkarılan işçiler bu kez Chongqing’de birkaç hafta protesto gösterileri düzenleyecektir. Çelik işletme tesisi, Temmuz ayında iflas ilan eder. İşçiler, yönetimden mütevazı bir tazminat ödenmesini isterler. Talepleri başta reddedilir. İşçiler belediye binası önünde oturma eylemine başlar. Bu süreçte polis görevlisi olduğu sonradan belli olan bazı provokatörler polise yönelik saldırıya geçerler. Şiddetli çatışmalar yaşanır ve mücadele sırasında iki kadın işçi öldürülür.

Askeri Fabrika: Ocak 2006’da bir askeri fabrikanın işçileri Chengdu’da üç gün boyunca polise karşı yoğun bir mücadele başlatır. Silah ve askeri teçhizatlar üreten fabrika kapitalist politikalar doğrultusunda iflas ettirilmiş ve bir şekilde değer altında satılması planlanmıştır. İşçilere ilan edilen tazminatlar için fabrika yöneticileri herhangi bir ödeme yapmazlar. İşçiler yoğun bir mücadele başlatır ve fabrika işgali gündeme gelir, hatta işletme müdürü rehin alınır. Devlet zor aygıtı ile bir kez daha işçilerin karşısındadır. Silahlı kuvvetler müdürü serbest bırakmaya çalıştığında patlak veren çatışmada çok sayıda işçi yaralanacaktır.

Toplu Taşıma Sektörü: 2001 yılından bu yana, Qingyang kent yönetimi toplu taşımayı özelleştirmeye çalışmıştır ancak işçi konseyi beş kez özelleştirmeyi reddetmiştir. Eylül 2006’da şirket, işçi konseyi yerel yönetim tarafından zorla

kapatıldıktan sonra özel bir işletmeye satılacaktır. Yerel yönetim, 1448 işçiyi bir iptal anlaşması imzalamaya zorlar. Personel üyeliği için yılda yaklaşık 80 Euro ödeme yapılacaktır. Ancak bazı işçiler bu teklifi kabul etmez. Esas olarak şirketin banka hesabında ödemeyi karşılayacak kadar para bulunmamaktadır. Bunun üzerine işçiler bölgesel hukuk kuruluna gider ve iki gün içinde bir çözüm talep ederler. Hiçbir cevap alamadıklarında, işçiler polis tarafından eylemleri durduruncaya kadar şirketin yönetim binasını kuşatırlar ve yönetim ekibini rehin alırlar. Ocak 2007'den sonra yönetim binası önünde sürekli protestolar düzenlenir ancak gösteriler Ağustos 2007'de polis tarafından yine şiddet kullanarak sona erdirilir.

Bankacılık Sektörü: Yıllarca, Çin Sanayi ve Ticaret Bankası (ICBC) 'nin yüzlerce eski çalışanı tarafından zaman zaman protesto gösterileri düzenlenmiştir. ICBC özelleştirildiğinde, emeklilik veya sağlık sigortası olmaksızın düşük bir tazminat ödemeye 100.000 çalışanın işten çıkartılmıştır. Banka, çalışanların gönüllü olarak kendi kararları ile işten ayrıldıklarını ve dolayısıyla tam hukuki tazminata hakları olmadığı yalanını yayacaktır. Büyük gösteriler başkent Pekin'de özellikle banka merkez binasının önünde gerçekleşir. Polisle yaşanan bu çatışmalarda bu kez diğer şehirlerden destek amacıyla gelmiş çok sayıda kişi de yer alacaktır.

Kömür Madenleri: Ağustos 2007'de Tanjiashan kömür madenindeki işçiler, planlı işten çıkarmalara ve düşük tazminat ödemelerine karşı bir grev organize eder. Ayrıca, yönetimin tazminat ödemeleri için hükümet tarafından aktarılan parayı çaldığını tespit ederler. Yönetim, grevin durdurulması için 200 özel güvenlik görevlisi kiralamak durumunda kalır.

Göçmen İşçilerin Durumu

Çin'in göçmen işçilerinin, özellikle inşaat sektöründe çalışanların ücret kesintilerine yönelik protesto gösterileri Ocak 2017'de artış gösterir. Göçmen işçilerin önceki eylemlere

göre daha çok birlikte hareket etmeye başladıkları dikkat çekicidir. Göçmen işçilerin eylemlerini önlemeye yönelik uzun yıllardır yapılan çabalara rağmen, hükümet yetkilileri halen işçi protestolarındaki artışın önlenmesi için çabalamaktadır. Yakın tarihli bir röportajda, İnsan Kaynakları ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan üst düzey yetkililer endüstride taşeronların yaygın kullanımı, yetersiz hükümet denetimi ve genel ekonomik krizin etkilerine bağlı olarak işçilerin kolektif eylemlerinin son derece yaygın olduğuna dikkat çekmişlerdi. Ülke çapında yayılan inşaat işçileri protestolarında işçiler yolları kestiler, hükümet binalarının önünde büyük protesto gösteriler gerçekleştirdiler ve hatta yerel hükümetin dikkatini çekmek ve patronlarına ücretlerini ödetmek için intihar tehditleri gündeme getirmişlerdi.

Guandong İşçi Direnişleri

Guangdong'un güneyindeki Çinli işçilerin, emeklilik hakları ve kıdemlerini olumsuz yönde etkileyecek fabrika satışlarına yönelik tepkileri yoğun gösterilerle yankısını buldu. Kasım 2016'da Danone su şişeleme tesisinde çalışan işçiler, fabrikanın kimseyi bilgilendirmeden satıldığını öğrendikten sonra bir hafta süren bir grev düzenlediler. Yetkililer, emeklilik hakları ve sosyal sigorta borçları konusundaki belirsizlikler nedeniyle ayrılmak isteyenler için uygun istihdam düzenlemelerinin yapılmasını talep etti. Aynı ayda, Sony, Guangzhou'daki kamera tesisinin satışını takiben benzer sorunlarla karşılaştı ve bunun sonucunda 4.000'in üzerinde işçi eylem gerçekleştirdi. 10 Kasım'da işçiler, fabrikanın montaj hattını durdurdular. Sony'nin işçilerin taleplerinin çoğuyla karşılaştığına dair işaretler vardı ancak anlaşma sağlanamayınca grev gündeme geldi.

Çin'de çokuluslu şirketlere ait fabrikalar her zaman kolaylıkla satın alınıp yeniden satılabilmektedir. Çin'deki kapitalizmin yıkıcı etkilerinden ve emekçi hareketlerden uzak olan kişi ve organizasyonlar tarafından "en azından devlet kontrolünde" miti yaratılan ve şirin gösterilmeye çalışılan

kapitalizm, pek çok ÷lkede olduğu gibi Çin’de de kendi doğasına uygun işliyor. Yerel yönetimler polisi devreye sokuyor ve tutuklamalar yapıyor, grevleri bastırıyor ancak açılan davalara herhangi bir cevap verilmiyor. Grevler çoğu zaman istenilen düzeyde sonuçlanmasa ve talepler ağırlıklı olarak sistemin reforme edilmesini içeren ekonomist karakterde olsa da, otoriteleri rahatsız eden bütün bu büyük grevler dalgası Çin’in eşitsiz ve baskıcı yeni üretim ilişkilerinin vazgeçilmez bir özelliği olmayı sürdürmektedir.

Çin otoriteleri grevlere yönelik resmi veriler yayınlamaktan özellikle kaçınıyorlar ve bu grevleri çoğunlukla kamuoyuna yansıtmak istemiyorlar. CLB’nin [10] grev takip haritalama sistemi ile fabrikalardan ve üretim merkezlerinden toplanan datalar sadece göçmen işçilere ait 2017’de gözükten yaklaşık 35-40 civarı grevin gündeme geldiğini göstermektedir. Ocak-Ekim 2016 tarihleri arasında ise Çin genelinde toplamda 82 işçi eylemi gerçekleştirildiği saptanmış durumda.

Cinsiyet Ayrımcılığına Karşı Öğrenciler Ayakta!

Sun Yat Sen Üniversitesi öğrencileri, Çin en büyük online istihdam kurumlarından Zhaopin’de yer alan “sadece erkekler başvursun” şeklindeki ayrımcı ibare karşısında ayaklandılar. Bu tür suistimallerin iş alım süreçlerinde Çin’de sık yaşandığını ve bıkkınlık verdiğini belirten öğrenciler gösterilerle şirketi protesto ettiler. Ataerkil ilişkilerin ve çeşitli ayrımcılık biçimlerinin kapitalist ilişkiler içerisinde yapılanmaya devam ettiği Çin’de cinsiyet ayrımcılığı davalarında yaşanan artışın dikkat çekici oranlarda olduğu belirtiliyor.

Çin’de Eşitsizlik Gittikçe Derinleşiyor!

Son istatistikler, eşitsizliğin gelir grupları ve bölgesel ayrımlar arasında yükselmekte olduğunu ve hatta Çin genelinde hızlandığını gösteriyor. Ağustos 2017’de yayınlanan Ulusal İstatistik Bürosu’ndan alınan bölgesel ücret verileri,

bölgeler arasındaki ortalama gelirden büyük boşluklar olduğunu gösteriyor. Örneğin Pekin'deki özel işletmeler için ortalama kentsel yıllık maaşlar 65.881 yuan iken, Jilin eyaleti için 30.184 yuan olduğu ortaya çıkmış durumda.

2017 yılının ilk yarısında hizmetler ve perakende sektörlerindeki protesto ve grevler, imalat seviyesinin üzerinde bir seviyede yer almaya devam etti. Bu arada, inşaat sektörü, CLB Grev Haritasına göre en çok grevin kaydedildiği sektör olarak dikkat çekiyor.

Hükümetin iç tüketimi arttırma çabasının olumsuz yansımaları kendini göstermeye başladı. Temmuz ayında Meituan gıda dağıtım sürücüleri ile güvenlik güçleri arasındaki şiddetli çatışmalar ortaya çıktı. İşçi eylemleri fabrika tabanından, gıda ve ulaşım gibi tüketim odaklı ekonomik sektörlerle kaymış bulunuyor.

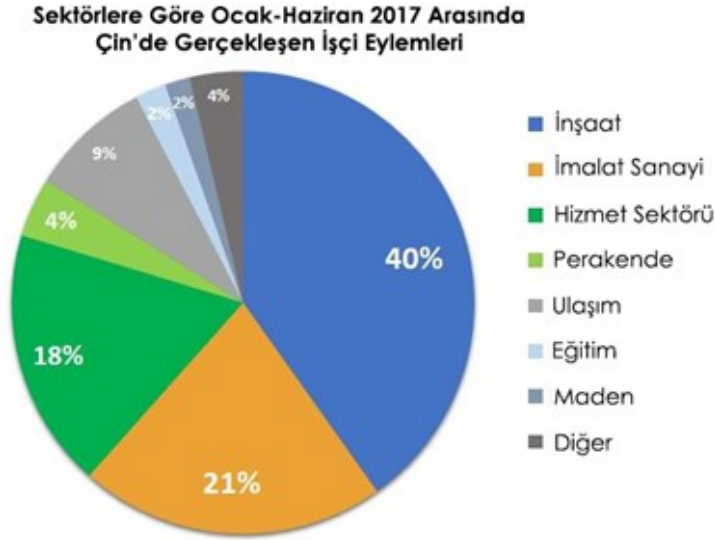
Bu bağlamda hizmet ve perakende sektörüne daha yakından bakmak gerekiyor. Restoranlar ve barlar da dahil olmak üzere gıda hizmetleri alanı toplam işçi eylemlerinin % 19.3'ünü oluşturuyor. Meituan da dahil olmak üzere patlayan e-ticaret dağıtım hizmetlerindeki kuryeler ve lojistik ekiplerin ağırlığını oluşturduğu bu sektördeki eylemlerin % 11'lik bir paya sahip olması bir diğer çarpıcı örnektir.

2016 dönemine benzer şekilde imalat sektöründeki işçi protestoları Shandong ve Guangdong vilayetlerinde ilk sırada gelmişti. Sırasıyla 16 ve 14 işçi eylemi bu vilayetlerde yaşandı. Kuzey eyaletindeki işçi eylemleri en başta Guangdong'daki protestoları gündeme getirdi. Bu protestolar daha çok özel ve yabancı şirketlerde gerçekleşmişti.

Jiangsu eyaleti, Yangtze Nehri deltası üretim merkezinin etrafında grev haritası tarafından kaydedilen 12 vaka ile üçüncü sırada yer alıyor. Guangdong'un şu andaki işçi protestoları, sık karşılaşılan fabrika kapanışları ve yer değiştirmelerin eyalette gündeme geldiği 2014'teki tüm

zamanların en yüksek seviyesini yakalamış durumda.

İşçi protestolarındaki toplam payın % 40'a yakınına oluşturan inşaat sektörü, hâlâ Çin'de en çok protestoların yaşandığı sanayi sektörüdür.

*Kaynak: Çin Emek Bülteni (China Labour Bulletin
– clb.org.hk)*

Sonuç Yerine

Bu makalede günümüz dünyasında emperyalistler arası kutuplaşmanın önemli ve aktif bir öznesi olan Çin Halk Cumhuriyeti'nin gerek kendi halkları açısından, gerekse tüm insanlık için yarattığı tehlikenin belirli bir boyutu gündeme getirilmiştir. 1976'da sosyalizmin yıkılması sonrasında iktidar ve ordu mekanizmalarını ele geçiren kapitalist yolcular tarafından planlı, bilinçli politikalarla ve bütün dünya arenasında yaşanan çok yönlü gelişmelerin etkisiyle hızla yükselen ve günümüzde dünyanın geniş bölgelerine sermaye ihraç etmeye başlayan emperyalist bir ülke haline gelen Çin, ABD emperyalistlerinin ve diğer emperyalist devletlerin hamleleri ile belirli zorluklarla karşı karşıya bulunmaktadır. Öte yandan Çinli emperyalistlerin dış siyaset/ticaret faaliyetlerinden bağımsız düşünülmemesi gereken kendi

lkelerinde izledikleri uzun yılları kapsayan kapitalist temeldeki ekonomik reformlar ve genel iktisat politikaları, Çin'in derin çelişkiler üzerine kurulu, eşitsizliğin ve baskı biçimlerinin had safhada yoğunlaştırıldığı bir toplum modeline dönüştüğünün bir ifadesidir. Bu makalede bu sürecin gelişim seyrine çeşitli örneklerle mercek tutulmuştur.

Bütün bu çelişkilerin yoğunlaşması ve göreve gelen Biden-Harris yönetimi altındaki ABD emperyalizminin kendi zorunlulukları temelinde Çin ile emperyalist rekabeti daha da arttırmak durumunda kalması göz önüne alınacak olursa -iki ülke arasında devamlı artan gerilimlerin ve yükselen tansiyonun hız kesmediği düşünülecek olursa- bütün dünya halklarını etkileyebilecek çok ciddi tehlikelerle örülü bir sürecin önümüzde durduğunu görürüz. Tüm insanlığın kurtuluşu, dünya arenasının ve emperyalistler arası kutuplaşmanın doğru bir şekilde analiz edilmesinden, bununla birlikte bu fenomenin aşılmasından ve tüm insanlığı kurtaracak komünist bir devrim için temellendirilecek yeni bir kutuplaşmadan geçmektedir.

Kaynakça:

*Çin Emek Bülteni (China Labour Bulletin – clb.org.hk).

*Feng Chen (2003): Industrial Restructuring and Workers' Resistance in China. In: Modern China, Vol. 29, No. 2, April 2003

*Hassard, John / Sheehan, Jackie / Zhou Meixiang / Terpstra-Tong, Jane / Morris, Jonathan (2007): China's State Enterprise Reform. From Marx to the market. London/New York

*Lee Ching Kwan (2003): Pathways of labour insurgency. In: Perry, Elizabeth J./Selden, Mark: Chinese Society, Second Edition. Change, conflict an resistance. London/New York

*Lee Ching Kwan (2007): Against the Law. Labor Protests in China's Rustbelt and Sunbelt. Berkeley/London

*Sheehan, Jackie (1998): Chinese Workers: A New History. London

*Solinger, Dorothy J. (2002): Labour Market Reform and the Plight of the Laid-off Proletariat. In: China Quarterly, No. 170, 2002

*Solinger, Dorothy J. (2004): The new crowd of the dispossessed. The shift on the urban proletariat from master to mendicant. In: Gries, Peter Hays/Rosen, Stanley: State and Society in 21st Century China. Crisis, contention and legitimation. London/New York

*Walder, Andrew G. / Gong Xiaoxia (1993): Workers in the Tiananmen Protests: The Politics of the Beijing Workers' Autonomous Federation. In: The Australian Journal of Chinese Affairs, No. 29, January 1993 (now known as The China Journal)

*Weston, Timothy B. (2004): The Iron Man weeps. Joblessness and political legitimacy in the Chinese rust belt. In: Gries, Peter Hays/Rosen, Stanley: State and Society in 21st Century China. Crisis, contention and legitimation. London/New York

*Ya Ping Wang (2004): Urban Poverty, Housing and Social Change in China. London/New York

Dipnotlar:

[1] Bkz: Raymond Lotta, *Beyaz Saray'daki Faşist Geçit Alayı, Çin Nefreti, Yalanlar ve Savaş Harareti* Kaynak için: <http://yenikomunizm.com/beyaz-saraydaki-fasist-gecit-alayi-cin-nefreti-yananlar-ve-savas-harareti/>

[2] Bob Avakian, *Emperyalizm Nedir Ne Değildir? Ve Bu Sistemin Bir Kurumu Olarak Demokrat Parti Üzerine.* Kaynak için bkz: <http://yenikomunizm.com/emperyalizm-nedir-ne-degildir-ve-bu-sistemin-bir-kurumu-olarak-demokrat-parti-uzerine/>

[3] Bob Avakian, *Bob Avakian'dan Yeni Yıl Açıklaması: Yeni Bir Yıl, Tüm İnsanlığın Kurtuluşu İçin Kökten Yeni Bir Dünyaya Yönelik Acil İhtiyaç* Kaynak için: <http://yenikomunizm.com/bob-avakiandan-yeni-yil-aciklamasi-tum-insanligin-kurtulusu-icin-kokten-yeni-bir-dunyaya-yonelik-acil-ihtiyac/>

[4] Çin'in Afrika ile ticareti 2003-2014 yılları arasında 10 kattan fazla artmış ve 200 milyar dolara çıkmıştır. 2017'de bu rakam 230 milyar dolar oldu. Çin'in 15 yılda Afrikalı hükümetlere verdiği borç 90 milyar dolar civarında. Çin'in Afrika projelerinin en önemli yatırım kalemleri ise madencilik ve inşaat. McKinsey&Company 2017 Raporu'na göre Afrika'da faaliyet yürüten Çinli firma sayısı 10 binin üzerindedir. Pekin'in yalnızca Sahra Altı Afrika'da verdiği borç, kıtanın toplam borcunun yüzde 14'tür.

Kaynak için bkz :
<https://www.mckinsey.com/featured-insights/middle-east-and-africa/the-closest-look-you-et-at-chinese-economic-engagement-in-africa#>

[5] Sınırları esas olarak sosyal-ekonomik imkanların geliştirilmesi ve sivil haklar çerçevesinin genişletilmesi doğrultusunda mevcut sistemin reforme edilmesiyle belirlenen bu emekçi hareketlerinin tamamen homojen olduğu da düşünülmemelidir. Bu hareketlerin içinde talepleri sistemin sınırlarını aşan radikal siyasi eğilimler ve Mao Zedong'a ve Kültür Devrimi'ne devrimci bir temelde sahip çıkmaya çalışan çeşitli akımlar da vardır. Bu emekçi hareketlerinin son derece baskıcı ve gerici şiddetli devlet güçleri karşısında Çin'i yeniden komünizm yolunda gerçek bir sosyalist toplum yapma hedefi doğrultusunda izlemeleri gereken devrimci çizginin temellendirilmesi meselesi -esas olarak günümüzün en önemli Marksisti Bob Avakian'ın önderliğini ve mimarı olduğu yeni komünizmi benimsemeleri ve bu doğrultuda mücadele etmeleri meselesi- bir başka araştırmanın konusu olmayı hak etmektedir.

[6] Raymond Lotta, *Revolt in China. The Crisis of Revisionism, or... Revolutionary Worker*. 29 Mayıs 1989. Bu makale ayrıca *Kazanılacak Dünya* dergisinin 14.sayısı içinde yer almıştır.

[7] A.g.e. s.22

[8] Çin Kızıl Haçı verilerine göre bu rakam üç binleri bulmaktadır. Bu protestolara karşı izlenen acımasız şiddetin ardından, hareketin kalan unsurlarını baskı altına almak amacıyla otoriteler geniş çaplı tutuklamalar yaptılar. Basın katı bir sansürle susturuldu. Harekete sempati duyan parti üyeleri tasfiye edildiler veya ev hapsiyle cezalandırıldılar.

[9] Çin'deki işçi mücadelelerinde şimdiye kadar devlet esas olarak "havuç ve sopa" stratejisi kullanmıştır. İşten çıkarmaların ve iş bırakmalarının etkilerini yumuşatmak için tazminat ve sosyal güvenlik ödemeleri yoluyla işçileri yatıştırmaya

çalışmışlardır. 1987'den sonra, arabuluculuk için yeni kurulan komisyonlar, şiddetlenen çatışmaların tırmanmasının önlenmesinde önemli rol oynamıştır.

[10] Çin Emek Bülteni (China Labour Bulletin – clb.org.hk). CLB, 1994 yılında Hong Kong'ta kurulmuş, sendikal haklar için mücadelenin güncel yayın organıdır. 1998'de CLB'nin kurucusu ve yönetmeni Han Dongfang, Radio Free Asia'da yayın yapmaya başlar. Hazırladığı *Work Bulletin* isimli radyo programı ile Çin'deki işçilerle doğrudan görüşme fırsatı sağlanır. Bu sayede dünyada Çin'deki işçi sınıfının güncel durumuna yönelik ilk kez detaylı raporlar yayınlanmaya başlar. CLB mevcut durumda, Çin'deki işçilerin yasal hakları için mücadele etmeye ve kamuoyunu bilgilendirmeye devam etmektedir. Çin hükümeti tarafından faaliyetleri görmezden gelinen bir hukuki danışmanlık ve haber portalı konumundadır.

Hong Kong'taki Kitlesel Protestolar: Oryantasyona Yönelik Anahtar Noktalar

Editörün Notu: Aşağıdaki yazı Hong Kong'ta uzun süredir devam eden büyük kitlesel protestolar ve halkın devlet güçleriyle yaşadığı şiddetli çatışmalara yönelik önemli noktaları içermektedir. İlk kez 19 Ağustos 2019 tarihinde revcom.us web sitesinde yayınlanmıştır. Türkçe çevirisini yeni komünizm takipçileri için aktarıyoruz. Makalenin aslı için bkz: <https://revcom.us/a/609/the-mass-protests-in-hong-kong-some-key-points-of-orientation-en.html>

1) Kitlesel Direnişte Yaz Dalgasını Ne Tetikledi?

Geçtiğimiz 10 haftadan bu yana Hong Kong'ta geniş çaplı

kitlesel protestolar yaşanıyord. Devasa yürüyüşler, işgaller (başlıca havaalanı da dahil olmak üzere), yerel yönetime karşı grevler ve polislerle ve hükümetle bağlantılı çetelerle kavgalar yaşanıyord. 7 milyonluk bir şehirde 1 milyondan fazla kişi sokaklara sığmıyord.

Öğrenciler ve gençler başlangıçta, şüphelilerin iade edilmesine olanaklı hale getiren ve şüphelilerin Çin anakarasında yargılanmak ve daha sert cezalar vermek için önerilen bir tasarının protesto edilmesi için sokaklara döküldüler. Teklif edilen tasarı ile tetiklenen protestolar kısa süre sonra yerel hükümetin kendisine karşı daha büyük bir protesto haline geldi ve siyasi haklar, ifade özgürlüğü ve muhalefet hakkı meselelerini gündeme getirdi. Protestolar ayrıca, uygun fiyatlı konut eksikliği, artan hava kirliliğinin aciliyeti ve Hong Kong'ta kaynaklara yönelik muazzam eşitsizlikler yüzünden derin bir hoşnutsuzluğu ortaya çıkardı.

Bu isyana, kendi amaçları ve programları ile bir dizi farklı sınıf ve siyasal güç dahil olmakla birlikte, bu hareket; Hong Kong halkının yaşamları ve gelecekleri üzerinde daha da baskıcı olan bir kontrol rejiminin uygulanmasına karşı koymaya çalışmaktadır.

2) Tarihsel ve Güncel Bazı Gerçekler

Hong Kong, 1841'de Büyük Britanya tarafından Çin'den silah zoruyla alınmıştır. 1898'de, İngilizler, Hong Kong üzerindeki 99 yıllık kontrol sürecini başlattılar. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra, Hong Kong ucuz bir üretim merkezine dönüştü ve küreselleşmiş Batı kapitalizminin büyük bir finans merkezi haline geldi. Bankalar ve borsalar, sermayenin Asya'dan geçişini kolaylaştırdı ve Hong Kong'un limanları, üretilen malların dünya çapında sevkiyatına ve yeniden sevkiyatına başladı.

Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC), 1949 yılında emperyalizmin Çin üzerindeki hakimiyetini parçalayan ve baskıcı toprak sahibi

sistemini ve yabancı kapitalizmi kıran komünist bir devrim yoluyla kuruldu. Sosyalist bir toplum yaratıldı ve yüz milyonlarca insan bir toplumun sömürüden ve baskıdan kurtuluşunu yaşadı. Ancak hem Komünist Parti içinde, hem de sosyalist devlet mekanizmalarında yeni bir kapitalist sınıf ortaya çıktı. Mao Zedong, devrimi derinleştirmek ve kapitalizmin restorasyonunu önlemek için mücadeleyi sürdürdü ve milyonlarca kişiye Kültür Devrimi'nde öncülük etti. Fakat 1976'da, bu yeni kapitalist sınıf iktidara el koydu.

Hong Kong'ta baskıya ve eşitsizliklere karşı mücadele eden ve sayıları 1 milyonu geçen protestocular...

ÇHC günümüzde kendisine halen sosyalist demeye devam ediyor. Gerçekte ise, Çin, kâr odaklı ve sömürüye dayalı olarak düzenlenmiş, tamamen vahşi kapitalist bir toplumdur. Çin, oldukça baskıcı bir kapitalist egemen sınıf tarafından yönetilmektedir. Bununla birlikte, egemen rejim, sosyalizm kılıfını bir dizi nedenden ötürü sürdürmektedir – Bunun nedeni, Mao ve 1949 devriminin meşruluğunu kullanmak ve bu değerlerle bağları bulunduğunu göstermektir, ayrıca dünya emperyalist sahnesinde kendilerini yeni bir güç olarak sunmaya

çalışmaktadır.

1997 yılında, Hong Kong üzerindeki İngiliz kira kontratı sona erdi ve Çin kontrolünü tekrar ele geçirdi. O zamandan bu yana, Hong Kong, dünyadaki rekabet gücünün artması ve genişleyen kapitalizmin ihtiyaçlarına cevap vermenin yanı sıra, dünya kapitalizminin finans merkezi olarak hayati bir rol oynamaya devam etti. Çin'e yapılan doğrudan yabancı yatırımların çoğu Hong Kong üzerinden gerçekleşiyor. Ve Çin'den dünyanın diğer bölgelerine yapılan yatırımının çoğu yine Hong Kong üzerinden sağlanıyor.

3) Karmaşık Bir Uluslararası Durumda Haklı Bir Ayaklanma

Hong Kong, 1997 yılında yeniden Çin'e döndüğünde, ÇHC Hong Kong'a ekonomik ve politik işleyişinde ayrıca yasal sisteminde küçük bir özerklik tanıdı. Şu an ise, merkezi hükümet, kendisine bağlı olsa bile yerel yönetim ve Hong Kong üzerindeki siyasi kontrolünü sıkılaştırmaya çalışıyor. Çin'in Hong Kong'un siyasi dokusuna yönelik daha çok kısıtlamaya gitmesinin birkaç nedeni var. Bunlardan bazıları, Çin'deki siyasi ve toplumsal parçalanma potansiyeli konusunda merkezi hükümetin endişeleriyle ilgili, Çin'in istikrarlı ve birleşik kalmasıyla ilgili ciddi endişeleri bulunuyor. Ve bu durum, günümüzde dünya ekonomisi ve siyasetinin belirleyiciliği ile tamamen bağlantılıdır: Yani Çin ile ABD'nin küresel ekonomik üstünlük savaşı ve dünyanın en büyük iki kapitalist gücü olan ABD ile Çin arasındaki rekabetin yoğunlaşmasından kaynaklı bir zorlukla bağlantılıdır.

Eğer Hong Kong gelişirse, Çin'in küresel ekonomik gündeminde önemli bir rol oynar ve Çin de kontrolden çıkan bir Hong Kong'u hoş görmeyecektir.

Yerel Hong Kong hükümeti, mevcut protesto dalgasına acımasız şekilde baskıyla ve daha fazla baskının geleceği tehdidiyle karşılık verdi. Bu arada Çin Halk Cumhuriyeti'nin merkezi

hükümeti, protestoları bastırmak için özel askeri birliklerinin adım atmaya hazır olduğunu resmi açıklamalarıyla açıkça duyurdu.

Hong Kong halkının baskı ve tehditler karşısında geri çekilmeyi reddetmesini ve protestoların çapını ve militanlık düzeyini arttırdıklarını bilmek gayet iyi bir şey. Bu durum, buradaki insanların, ABD'de faşizmi pekiştirmeyi amaçlayan faşist Trump/Pence rejimi karşısında Hong Kong'daki direniş ve ayaklanmalardan *öğrenmesi gereken* bir şeydir.